

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 10 stycznia 2023 r.

Poz. 363

UCHWAŁA NR LVIII/418/2022 RADY GMINY PORONIN

z dnia 29 grudnia 2022 roku

w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022 -2025 z perspektywą do roku 2029”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) oraz art. 18, ust. 1 i art. 84 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556) - **Rada Gminy Poronin** uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022 - 2025 z perspektywą do roku 2029** stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Poronin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodniczący Rady Gminy Poronin

Adam Pawlikowski

Załącznik
do Uchwały Nr LVIII/418/2022
Rady Gminy Poronin
z dnia 29 grudnia 2022 r.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Zamawiający:

Gmina Poronin
ul. Józefa Piłsudskiego 5,
34-520 Poronin

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej –
Kierownika Projektu:

Joanna Kaszubska – Konsultant

Mateusz Grzelak – Młodszy Analityk

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp.....	6
2. Efekty realizacji dotychczasowego programu	8
3. Ocena stanu środowiska	9
3.1 Charakterystyka gminy.....	9
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne	9
3.1.2 Infrastruktura techniczna	11
3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy	13
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	13
3.2.2 Zagrożenia hałasem	25
3.2.3 Pola elektromagnetyczne	29
3.2.4 Gospodarowanie wodami	31
3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	38
3.2.6 Zasoby geologiczne.....	43
3.2.7 Gleby.....	48
3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	49
3.2.9 Zasoby przyrodnicze	52
3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	65
3.3 Zagadnienia horyzontalne.....	67
3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu.....	67
3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	69
3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	70
3.3.4 Monitoring środowiska	71
4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	72
4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	72
4.2 Instrumenty realizacji programu	78
5. System realizacji programu ochrony środowiska	79
5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie.....	79
5.2 Monitoring programu ochrony środowiska.....	79
6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	81
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	97
Spis tabel i rysunków.....	100

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Wykaz skrótów

As – Arsen

BZT₅ – Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

Ca – Wapń

CBDG – Centralna Baza Danych Geologicznych

Cd – Kadm

CRFOP – Centralny rejestr form ochrony przyrody

C₆H₆ – Benzen

ChZT - Chemiczne zapotrzebowanie tlenu

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

CO₃ – Trójtlenek węgla

EWG – Europejska Wspólnota Gospodarcza

Fe – Żelazo

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GPZ – Główny Punkt Zasilający

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

ISOK – Informatyczny System Osłony Kraju

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWpd – Jednolite Części Wód Podziemnych

K - Potas

KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

KPOP – Krajowy Program Ochrony Powietrza

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

L_{DWN} . długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz.18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)

L_N . długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)

M.P. – Monitor Polski

MEW – Małe Elektrownie Wodne

MPa – megapaskal

MŚ – Ministerstwo Środowiska

N – Azot

nN – sieć energetyczna niskiego napięcia

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Ni – Nikiel

NO₂ – Dwutlenek azotu

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

O₂ - Tlen
O₃ – Ozon
OZE – Odnawialne źródła energii
P – Fosfor
Pb – Ołów
PEM – Pole elektromagnetyczne
PCB – Polichlorowane bifenyle
PCK – Polska Czerwona Księga
PIB - Państwowy Instytut Badawczy
PIG – Państwowy Instytut Geologiczny
PM – pył zawieszony
PMOCKK – Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu
PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska
POŚ – Program Ochrony Środowiska
PPK Sp. z o.o. – Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o.
PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna
RLM – Równoważna Liczba Mieszkańców
RPO – Regionalny Program Operacyjny
SI2PEM - System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie ElektroMagnetyczne
SN – sieć energetyczna średniego napięcia
SO₂ – Dwutlenek siarki
SO₄ – Siarczany
SPA – Strategiczny Plan Adaptacji
ŚOR – Środki Ochrony Roślin
TPN – Tatrzański Park Narodowy
u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska
UE – Unia Europejska
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
ZDR – Zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii
ZPO – Zapobieganie Powstawaniu Odpadów
ZZR - Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

1. Wstęp

Zgodnie z art. 17 ust. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.), organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska zobligowany jest do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska.

Projekt gminnego programu ochrony środowiska opiniowany jest przez właściwy zarząd powiatu, a następnie uchwalany przez radę gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 poz. 1029 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Określony harmonogram działań jest niezbędny do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska na terenie powiatu oraz przyczynia się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

W Programie uwzględniono wymagania następujących przepisów prawnych, w tym dotyczących ochrony środowiska:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 poz. 1029 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 poz. 916 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1297 ze zm.),

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadach opakowaniowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1114 ze zm.),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1903),
- ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2020 r. poz. 1680),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz.U. z 2021 poz. 2233 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. z 2021 r. poz. 76 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1326 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2022 poz. 503),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2022 poz. 672 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2022 r. poz. 1072 ze zm.).

W trakcie prac nad Programem:

- konsultowano się z pracownikami Urzędu Gminy w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu,
- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

W niniejszym Programie Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę gminy, uwzględniającą położenie oraz stan infrastruktury i środowiska,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym,
- analizę jakości środowiska na terenie gminy wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu.

2. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Gmina Poronin w ostatnich latach nie posiadała opracowanego i uchwalonego Programu Ochrony Środowiska. Poprzedni POŚ dla gminy obowiązywał w latach 2004-2007 z długoterminową prognozą do 2011 roku. W związku z tym, nie ma możliwości wskazania efektów realizacji dotychczasowego programu. Pomimo braku dokumentu, realizowane były zadania mające pozytywny wpływ na środowisko na obszarze gminy. Poniżej przedstawiono część z nich zrealizowanych w latach 2020-2021:

- w zakresie ochrony wód na bieżąco budowana jest kanalizacja sanitarna przez PPK Sp. z o.o. Ponadto wspólnie ze Strażą gminną prowadzone są kontrole w zakresie prawidłowego gospodarowania ściekami bytowymi,
- w zakresie gospodarki odpadami wprowadzono selektywną zbiórkę odpadów na całym terenie gminy. Gmina wywiązuje się systematycznie z zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, publikuje analizy systemu gospodarki odpadami, corocznie osiąga wyznaczone poziomy recyklingu oraz realizuje usuwanie azbestu,
- w zakresie ochrony powierzchni ziemi prowadzone są kontrole nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, indywidualnych oczyszczalni ścieków i dzikich wysypisk odpadów, które mają zredukować zanieczyszczenie gleby,
- w zakresie ochrony powietrza gmina bierze udział w programie wymiany starych pieców na ekologiczne źródła ogrzewania oraz w programie montażu odnawialnych źródeł energii. Ponadto remontowane są drogi w celu zmniejszenia zapylenia i emisji spalin,
- w zakresie ochrony przed hałasem wspólnie z WIOŚ w Nowym Sączu prowadzone są pomiary natężenia hałasu wzdłuż szlaków komunikacyjnych i w miejscach prowadzenia działalności wiążącej się ze wzmożoną emisją hałasu,
- w zakresie ochrony przyrody realizowane są zadania wynikające z zapisów PMOChK oraz wspierające edukację ekologiczną i działania prowadzone przez TPN.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

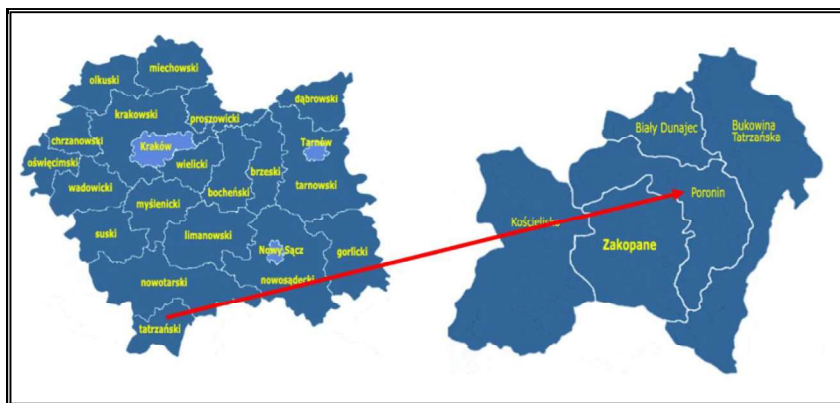
3. Ocena stanu środowiska

3.1 Charakterystyka gminy

3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Poronin jest gminą wiejską, położoną w południowej części województwa małopolskiego, w powiecie tatrzańskim, u podnóża Tatr, w odległości ok. 90 km na południe od Krakowa. Podzielona jest na 7 miejscowości i 8 następujących sołectw (Stasikówka nie ma statusu miejscowości, ale jest sołectwem): Poronin, Murzasichle, Nowe Bystry, Suche, Bustryk, Stasikówka i Małe Ciche. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności na koniec roku 2021 wyniosła 11 705 osób i na przestrzeni lat 2017-2021 zwiększyła się o 1,07%. Powierzchnia gminy wynosi 84 km².

Rysunek 1. Położenie gminy Poronin na tle województwa małopolskiego i powiatu tatrzańskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://gminy.pl/>

Gmina sąsiaduje z:

- gminą wiejską Biały Dunajec, powiat tatrzański, województwo małopolskie,
- gminą wiejską Bukowina Tatrzańska, powiat tatrzański, województwo małopolskie,
- miastem Zakopane, powiat tatrzański, województwo małopolskie,
- gminą wiejską Kościelisko, powiat tatrzański, województwo małopolskie,
- gminą wiejską Czarny Dunajec, powiat nowotarski, województwo małopolskie.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar gminy Poronin położony jest na terytorium dwóch makroregionów fizyczno-geograficznych tj. Obniżenia Orawsko-Podhalańskie i Łańcucha Tatrzańskiego, w których obszarze odznaczają się mniejsze jednostki – mezoregiony. Do mezoregionów, na których położony jest teren gminy, należy Pogórze Przedtatrzańskie, Bruzda Podtatrzańska, Tatry Reglowe oraz Tatry Wysokie.

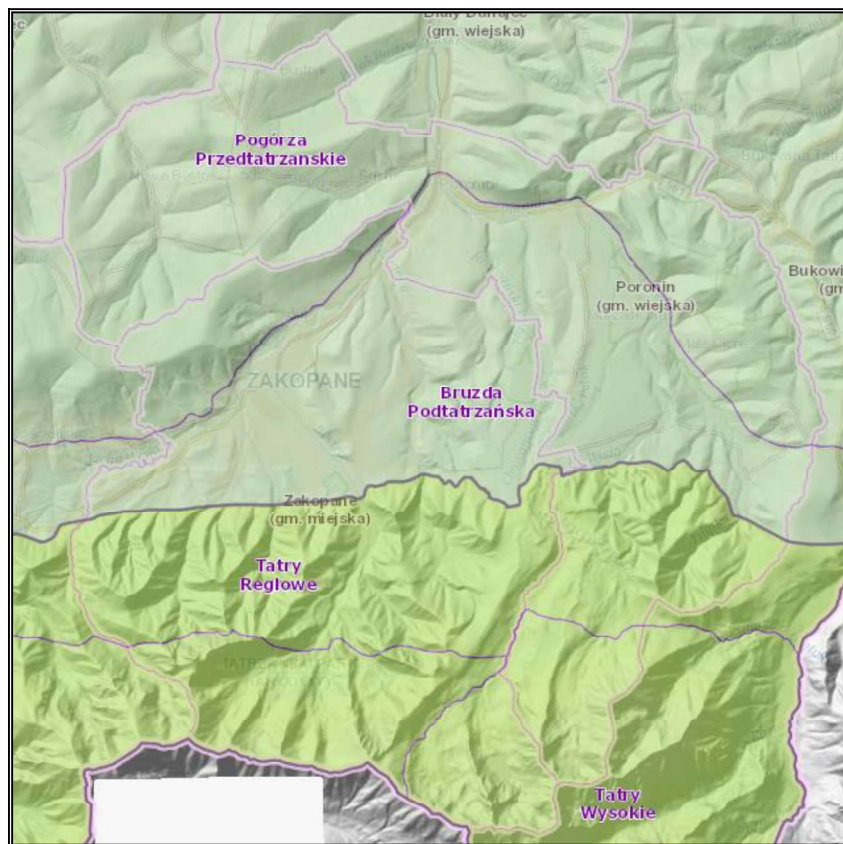
**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Tabela 1. Położenie gminy Poronin wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Gmina Poronin				
Megaregion	Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska			
Prowincja	Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym			
Podprowincja	Centralne Karpaty Zachodnie			
Makroregion	Obniżenie Orawsko-Podhalańskie		Łańcuch Tatrzański	
Mezoregion	Pogórze Przedtatrzańskie	Bruzda Podtatrzańska	Tatry Reglowe	Tatry Wysokie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl>

Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Poronin

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, <http://geologia.pgi.gov.pl/>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

3.1.2 Infrastruktura techniczna

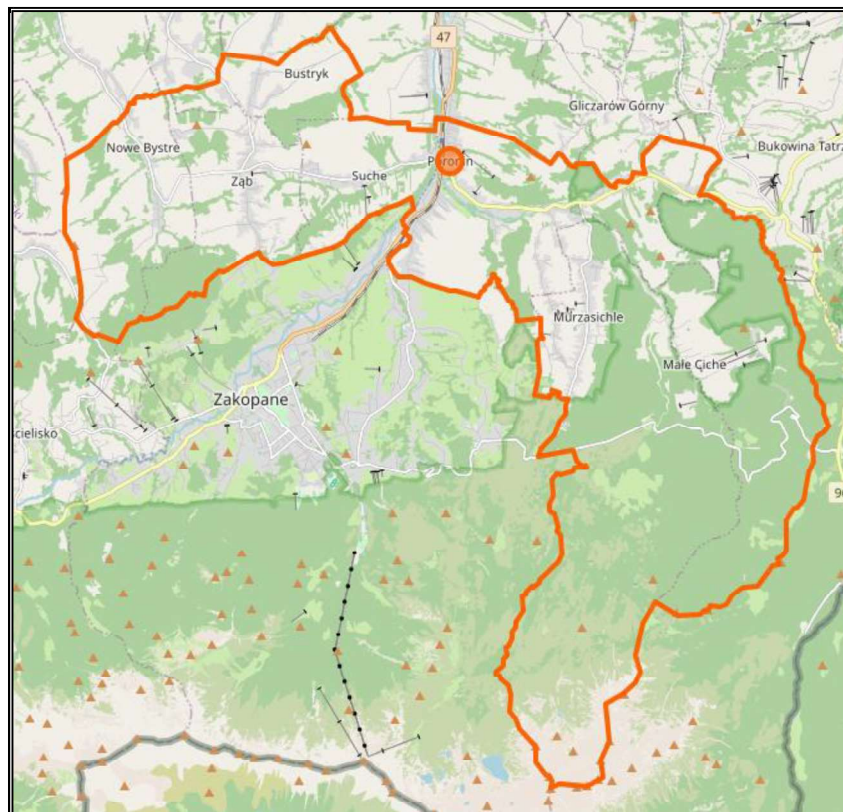
Transport drogowy

Układ drogowy na terenie gminy Poronin tworzą:

- droga krajowa nr 47 relacji Rabka-Zdrój – Zakopane, która stanowi główny szlak komunikacyjny na terenie gminy Poronin,
- droga wojewódzka nr 961 relacji Poronin – Bukowina Tatrzańska.
- drogi powiatowe oraz drogi gminne i wewnętrzne.

Sieć dróg gminnych umożliwia komunikację między poszczególnymi jednostkami osadniczymi gminy. Na obszarze gminy występują także połączenia autobusowe, które umożliwiają przemieszczanie się mieszkańców, jak i turystów. Dobry stan techniczny dróg wpływa również na zmniejszenie się wydzielania spalin oraz kurzów i pyłów do atmosfery. Dlatego istotne jest utrzymanie ich w dobrym stanie i poddawanie regularnym pracom modernizacyjnym.

Rysunek 3. Sieć dróg na terenie gminy Poronin

Źródło: © autorzy OpenStreetMap, <https://www.openstreetmap.org/>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Transport kolejowy

Przez teren gminy Poronin przebiega linia kolejowa nr 99 relacji Chabówka - Zakopane.

Na jej terenie zlokalizowany jest jeden przystanek osoby – Poronin.

Zaopatrzenie w ciepło

Przez gminę przebiega rurociąg ciepłowniczy relacji Zakopane – Bańska, wchodzący w skład systemu ciepłowniczego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej „Geotermia Podhalańska S.A.". Sieć biegnie przez sołectwo Poronin, ulicami Piłsudskiego, Kasprowicza i częścią ul. Tatrzkańskiej. Ogrzewanie ciepłownicze nie odgrywa jednak większej roli na obszarze gminy.¹

Głównie ciepło dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych.

Zaopatrzenie w gaz ziemny

Przez obszar gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia 6,3 MPa o średnicy nominalnej 300 mm, relacji Rabka – Poronin, podlegający Operatorowi Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM w Tarnowie, zakończony stacją redukcyjno-pomiarową I stopnia „Poronin” o przepustowości 15 000 nm³/h, od którego odchodzi gazociąg średniego ciśnienia, rozprowadzający gaz do odbiorców indywidualnych zlokalizowanych na obszarze gminy.²

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego długość czynnej sieci gazowej ogółem w roku 2020 wyniosła 3 856 m, z czego długość sieci przesyłowej wyniosła 482 m, a długość sieci rozdzielczej 3 374 m. W tym samym roku liczba czynnych przyłączy do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) wyniosła 102 szt. (wzrost o 7,37%). Liczba osób korzystająca z infrastruktury sieciowej w roku 2020 wyniosła 189 osób (1,6% wszystkich mieszkańców gminy) i wzrosła o 19,62% w stosunku do roku 2017. Szczegółowe informacje dotyczące sieci gazowej na terenie gminy zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 2. Infrastruktura gazowa na terenie gminy Poronin w latach 2017-2020³

Wyszczególnienie		Jednostka miary	2017	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci ogółem w m		m	3 797	3 797	3 797	3 856
w tym:	Długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	482	482	482	482
	Długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	3 315	3 315	3 315	3 374
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)		szt.	95	95	100	102
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych		szt.	90	90	95	97

¹ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Poronin.

² Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Poronin.

³ W chwili opracowywania niniejszego Programu, dane Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2021, dotyczące sieci ciepłowniczej, nie były jeszcze dostępne.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2018	2019	2020
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)	gosp.	42	47	48	52
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe) ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	38	43	45	49
zużycie gazu przez gospodarstwa domowe	MWh	737,4	883,1	1 078,3	1 199,9
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań przez gospodarstwa domowe	MWh	726,2	862,3	1 071,6	1 174,0
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	158	175	176	189
	%	1,4	1,5	1,5	1,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych Głównych Punktów Zasilania (GPZ). Najbliższymi są GPZ 110/15 kV „Kamieniec”, „Skibówki” oraz „Bukowina”.

Na obszarze gminy energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nN znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych.

Ponadto przez obszar gminy przebiegają następujące linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia:

- 110 kV Szaflary – Kamieniec,
- 110 kV Szaflary – Skibówki,
- 110 kV Kamieniec – Skibówki.

3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy

3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

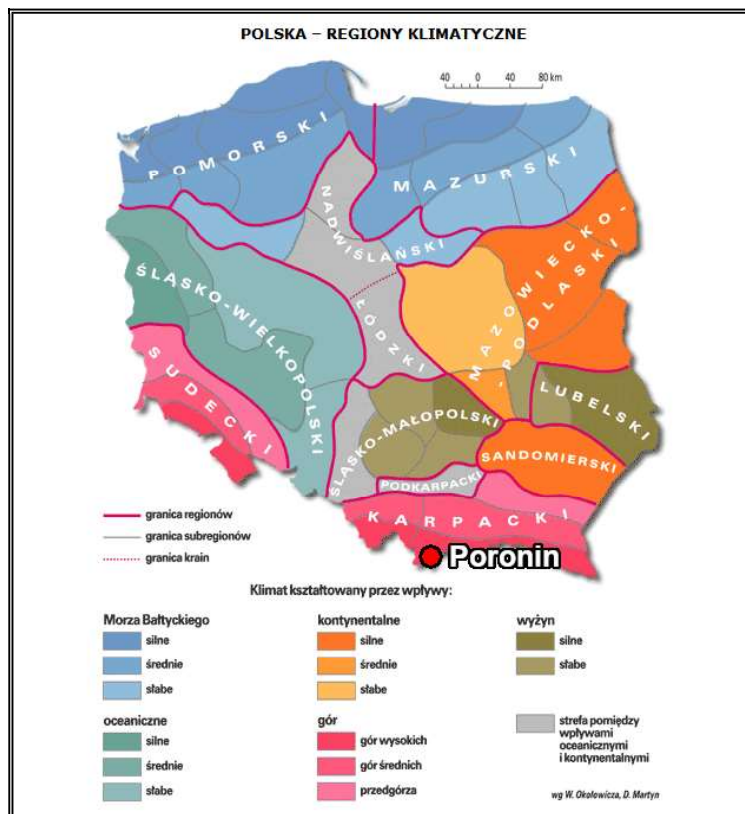
Klimat

Gmina Poronin, zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do karpackiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Klimat na tym terenie określany jest jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, kształtowany przez wpływy gór wysokich. Charakteryzuje się on przede wszystkim piętrowością klimatyczną (spadek temperatury powietrza i wzrost opadów razem z wysokością) oraz występowaniem wiatrów lokalnych (m.in. ciepłymi i suchymi wiatrami nazywanymi fenami oraz wiatrami górskimi i dolinnymi). Średnioroczna suma opadów na obszarze gminy wynosi około 1 500-1 700 mm. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi od ok. -3°C do -6 °C, a w lipcu od ok. 15°C

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

do 12 °C, co przekłada się na średnią roczną temperaturę wynoszącą od ok. 7 °C do 4°C.⁴
Na obszarze gminy przeważają wiatry zachodnie, a w Tatrach południowo-zachodnie.⁵

Rysunek 4. Położenie gminy Poronin na tle dzielnic rolniczo-klimatycznych Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.wiking.edu.pl>

Stan powietrza

Zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego w polskim prawie środowiskowym określone są głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 poz. 1973 ze zm.). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza atmosferycznego, jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane jako: „emisja, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach

⁴ <https://klimat.imgw.pl/>

⁵ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Poronin.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska” (art. 3 pkt 49 u.p.o.ś.).

W obszarze gminy Poronin można wyodrębnić dwa rodzaje zanieczyszczeń powietrza – tzw. emisję liniową i emisję powierzchniową. Źródłem największej emisji liniowej jest ruch drogowy wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, tj. drogi krajowej nr 47 i drogi wojewódzkiej nr 961. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy jest m.in. od natężenia ruchu pojazdów i stosowanego paliwa. Dodatkowy wpływ na wielkość emisji zanieczyszczeń ma tzw. emisja wtórna z unoszenia się pyłu PM10 z nawierzchni dróg. Źródłem emisji powierzchniowej mogą być zanieczyszczenia emitowane z indywidualnych źródeł ciepła budynków (tzw. niska emisja), w których spalane są paliwa wysokoemisyjne. W wyniku spalania materiałów opałowych, oprócz ciepła, powstają również gazy spalinowe oraz popioły i żużle (w przypadku paliw stałych).

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykonuje roczne oceny jakości powietrza. W przypadku województwa małopolskiego ocena dokonywana jest w podziale na 3 strefy – Aglomerację Krakowską, miasto Tarnów oraz strefę małopolską. Obszar gminy Poronin mieści się w strefie małopolskiej, wobec czego w poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy małopolskiej w 2021 r. Ocena poziomów substancji w powietrzu odbywa się pod kątem ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin, co zaprezentowano poniżej.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy														Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy							Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃		
Faza I	Faza II															
Strefa małopolska	PL1203	A	A	C	C	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2	

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim za rok 2021

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy		
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego	
		SO ₂		NO _x				
Strefa małopolska	PL1203	A				A		D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim za rok 2021

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon troposferyczny (O₃),
- pył zawieszony PM10, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM2,5.

Natomiast substancje oceniane ze względu na ochronę roślin to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

Roczna ocena jakości powietrza za 2021 r. w strefie małopolskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (kryterium ochrona zdrowia) – pył PM₁₀ (śr. 24-h); pył PM_{2,5} (śr. roczna);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (II faza), (kryterium ochrona zdrowia) – pył PM_{2,5} (śr. roczna);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – benzo(a)piren B(a)P (śr. roczna);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia) – ozon O₃ (max 8-h); (kryterium ochrona roślin) - ozon O₃ (AOT40).

Na terenie gminy nie ma zlokalizowanej stacji monitoringu jakości powietrza. Dla potrzeb dokonania rocznej oceny jakości powietrza za rok 2021 wykorzystano wyniki modelowania matematycznego jakości powietrza przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania.

W ocenie jakości powietrza za rok 2021 na terenie gminy Poronin, wystąpiły przekroczenia poziomów normatywnych następujących substancji (określone dla kryterium ochrony zdrowia): poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, poziomu dopuszczalnego dla pyłów zawieszonych PM₁₀ (kryterium częstości przekroczeń normy dobowej) i PM_{2,5} (poziom dopuszczalny dla II fazy), oraz poziomu celu długoterminowego ozonu. Przekroczenia poziomów normatywnych dla pozostałych substancji objętych Państwowym Monitoringiem Środowiska na wskazanym obszarze nie stwierdzono.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

W roku kalendarzowym 2021 na terenie gminy Poronin, stężenia średnioroczne osiągnęły następujące wartości:

1. **Dwutlenek azotu (NO₂)**: S_a = 8-18 µg/m³,
2. **Dwutlenek siarki (SO₂)**⁶: S_a = 3-8 µg/m³,
3. **Pył zawieszony PM10**: S_a = 4-33 µg/m³,
4. **Pył zawieszony PM2,5**: S_a = 2-25 µg/m³,
5. **Benzen**: S_a = 0,5 µg/m³,
6. **Ołów**⁷: S_a = 0,01 µg/m³,
7. **Arsen**⁸: S_a = 0,9 ng/m³,
8. **Kadm**⁸: S_a = 0,5 ng/m³,
9. **Nikiel**⁸: S_a = 0,9 ng/m³,
10. **Bezo(a)piren**⁹: S_a = 0,6-5,0 ng/m³.

W celu przywrócenia obowiązujących standardów należy podjąć działania na rzecz poprawy jakości powietrza we wskazanych obszarach, gdzie zostały przekroczone dopuszczalne wartości.

Najwyższe stężenia B(a)P zanotowano na terenach, gdzie emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków jest dominująca. W sezonie grzewczym wielkości stężeń B(a)P były bardzo wysokie, natomiast w okresie letnim niskie. Najwyższy poziom stężenia benzo(a)piranu odnotowywany jest w okresie grzewczym, co dodatkowo uzasadnia konieczność wdrażania na terenie województwa, a więc gminy Poronin nowych rozwiązań mających na celu racjonalizację wykorzystania energii oraz promowanie wykorzystania źródeł odnawialnych. Wśród przypuszczalnych głównych przyczyn przekroczeń stężeń substancji B(a)P należy wymienić:

- stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w kotłach o niskiej sprawności cieplnej,
- wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w ogólnym bilansie energetycznym,
- eksploatację instalacji energetycznych o małej mocy,
- oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na drogach,
- niski poziom życia ludności,
- niski poziom wiedzy ekologicznej,

⁶ Poziom dopuszczalny dla SO₂ (wartości średnioroczne) określany jest jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami powyżej 100 tys. mieszkańców.

⁷ Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10.

⁸ Całkowite zawartość tego pierwiastka w pyłe zawieszonym PM10.

⁹ Całkowita zawartość benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

— niedostateczny poziom wydatków budżetowych na realizację programów ochrony powietrza i ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

Gmina Poronin podejmuje działania w zakresie poprawy jakości powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji. Mieszkańcy mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie na wymianę źródła ciepła na ekologiczne w ramach programu „Czyste Powietrze”.

Odnawialne Źródła Energii (OZE)

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

Energia wody

Energia wody wykorzystywana jest głównie do wytwarzania energii elektrycznej za pośrednictwem turbiny wodnej połączonej z prądnicą. Elektrownie wodne buduje się najczęściej na terenach górzystych lub w miejscach, gdzie jest możliwe piętrzenie wody. Wyższe spiętrzenie i większa masa przepływającej wody przyczyniają się do większej ilości energii elektrycznej możliwej do wytworzenia. Małe elektrownie wodne (MEW) dzieli się dodatkowo na: mikro elektrownie wodne, mini elektrownie wodne, małe elektrownie wodne.

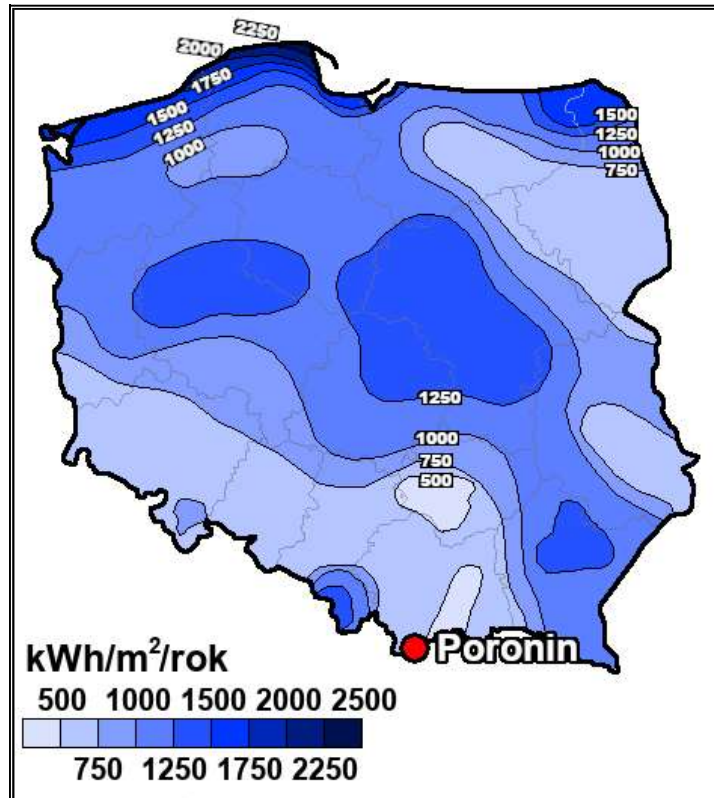
Na terenie gminy Poronin występują warunki wodne umożliwiające realizację urządzeń hydroenergetycznych. Obecnie energia wody nie jest jednak wykorzystywana.

Energia wiatru

Poniższy rysunek przedstawia mezoskalową mapę wiatrów z izoliniami rocznej podaży surowej energii wiatru, niesionej przez strugę wiatru o powierzchni przekroju 1 m^2 na wysokości 30 m nad poziomem gruntu (30 m n.p.g.). Z analizy mapy wynika, że gmina znajduje się w strefie umiarkowanych warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej, bowiem na jej terenie energia wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wynosi ok. $750 \text{ kWh/m}^2/\text{rok}$. Na terenie gminy Poronin nie są zlokalizowane elektrownie wiatrowe.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Rysunek 5. Położenie gminy Poronin na mapie energii wiatru w kWh/m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Energia z biomasy

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. 2022 poz. 403) biomasa to ulegające biodegradacji części produktów, odpady lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi, leśnictwa i rybołówstwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, w tym z chowu i hodowli ryb oraz akwakultury, a także ulegająca biodegradacji część odpadów przemysłowych i komunalnych, w tym z instalacji służących zagospodarowaniu odpadów oraz uzdatniania wody i oczyszczania ścieków.

Duże zasoby ziem wykorzystywanych rolniczo stwarzają możliwość wykorzystania biomasy w energetyce ciepłej. Zatem z powodu rolniczego charakteru obszaru wiejskiego gminy, biomasa wykorzystywana jest do produkcji energii na indywidualne potrzeby w gospodarstwach.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Energia z biogazu

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Z kolei biogaz rolniczy jest gazem otrzymywanym w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych, odpadów lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, lub biomasy roślinnej zebranej z terenów innych niż zaewidencjonowane jako rolne lub leśne, z wyłączeniem biogazu pozyskanego z surowców pochodzących ze składowisk odpadów, a także oczyszczalni ścieków, w tym zakładowych oczyszczalni ścieków z przetwórstwa rolno-spożywczego, w których nie jest prowadzony rozdział ścieków przemysłowych od pozostałych rodzajów osadów i ścieków.

Na obszarze gminy nie funkcjonuje obecnie żadna biogazownia.

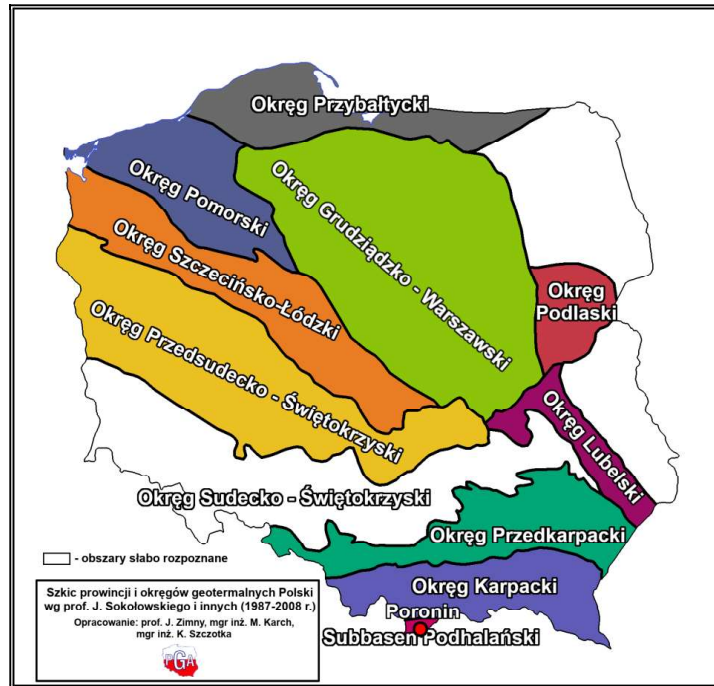
Energia geotermalna

Gmina Poronin znajduje się na terenie subbasenu podhalańskiego. Temperatura wód geotermalnych na głębokości 2000 m p.p.t. wynosi tutaj około 50°C. Uznaje się, że wydobycie wód geotermalnych jest opłacalne, gdy do głębokości 2 km temperatura osiąga 65°C. Należy jednak uwzględnić jeszcze inne czynniki determinujące opłacalność wydobycia – mineralizację, głębokość zalegania złoża czy wydajność eksploatacyjną.

Na terenie gminy energia geotermalna nie jest wykorzystywana na szerszą skalę. Jednak, w związku ze wzrostem zainteresowania społeczeństwa wykorzystaniem pomp ciepła w budynkach indywidualnych w ciągu ostatnich kilku lat, na terenie gminy występują takie instalacje.

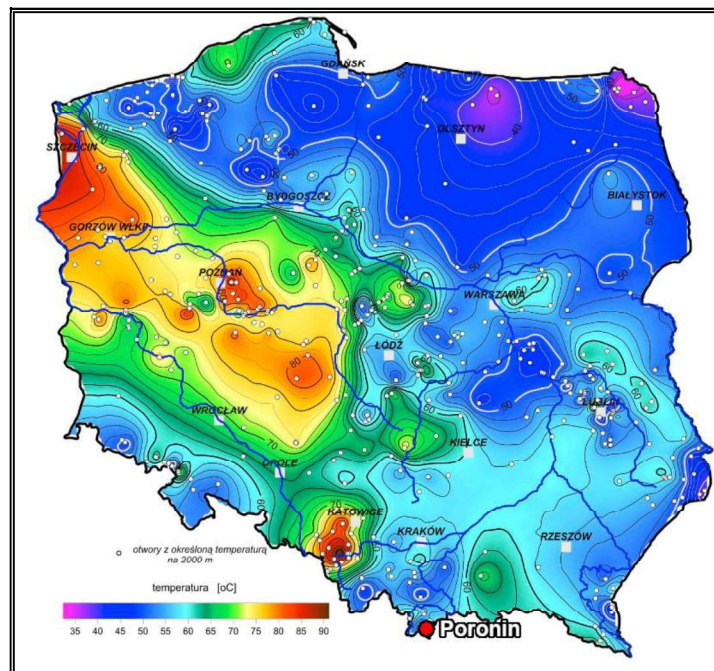
**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 6. Położenie gminy Poronin na mapie okęgów geotermalnych w Polsce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pga.org.pl/>

Rysunek 7. Położenie gminy Poronin na mapie rozkładu temperatury na głębokości 2000 m p.p.t.

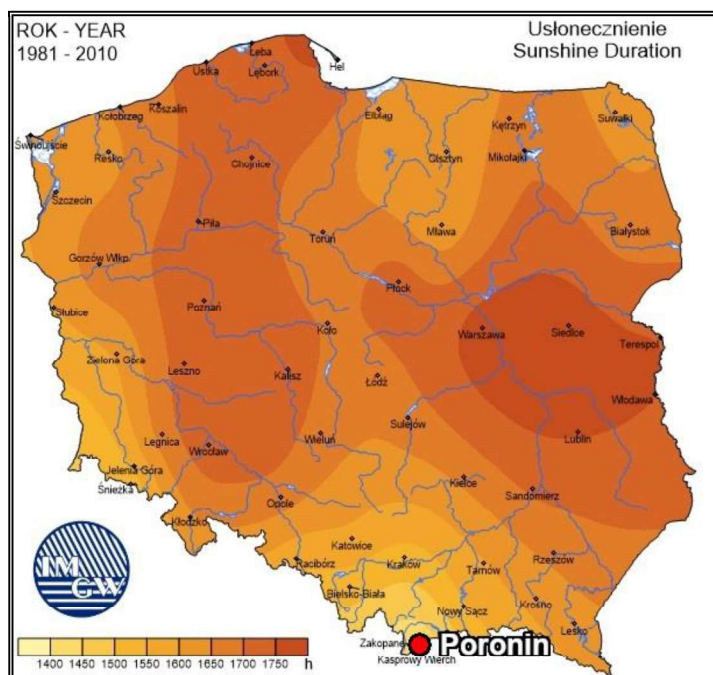
Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Energia słoneczna

Warunki dla rozwoju energetyki słonecznej w województwie małopolskim są umiarkowane. Gmina Poronin położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi około 1 450 godzin i należy do jednego z niższych w Polsce. Oznacza to, że gmina posiada umiarkowany potencjał w zakresie wykorzystania energii słonecznej na cele c.o. i c.w.u.

Rysunek 8. Położenie gminy Poronin na mapie usłonecznienia na terenie Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <http://klimat.pogodynka.pl>

Na terenie gminy występują umiarkowane warunki do instalacji urządzeń wykorzystujących energię słoneczną. Ponadto w ostatnich latach wzrosło zainteresowanie wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz ich dostępność. Można zatem wnioskować, że na jej terenie wśród właścicieli prywatnych zlokalizowane są indywidualne instalacje wykorzystujące energię słoneczną.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 5. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak dużych zakładów przemysłowych i punktów emitujących znaczące ilości zanieczyszczeń na terenie gminy, — dotacje dla mieszkańców na wymianę starych kotłów na nowe ekologiczne źródła ciepła, — posiadany dostęp do sieci gazowej, — posiadany dostęp do sieci geotermalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> — odnotowane przekroczenie na terenie gminy poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, poziomu dopuszczalnego dla pyłów zawieszonych PM10 (kryterium częstości przekroczeń normy dobowej) i PM2,5 (poziom dopuszczalny dla II fazy) oraz poziomu celu długoterminowego ozonu, — wysokie wykorzystanie nieekologicznych nośników ciepła przez gospodarstwa domowe powodujące niską emisję, — mała liczba przyłączy do sieci gazowej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — dobre warunki klimatyczne do montażu instalacji odnawialnych źródeł energii, — edukacja ekologiczna mieszkańców, — rozwój nowych technologii energetycznych, bazujących na odnawialnych źródłach energii, — termomodernizacja budynków. 	<ul style="list-style-type: none"> — rosnące koszty inwestycji OZE, — wzrost cen nośników energii wykorzystywanych na cele grzewcze, — wzrost natężenia ruchu na szlakach komunikacyjnych, — zmiany klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.2 Zagrożenia hałasem

Źródła hałasu na obszarze gminy

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Głównym źródłem emisji hałasu do środowiska na terenie gminy jest ruch samochodowy na drodze krajowej nr 47 i drodze krajowej nr 961. Ponadto źródłem hałasu są również liczne zakłady usługowe, które na terenie gminy działają przede wszystkim w budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców.

Badania natężenia hałasu

Ochroną akustyczną objęte są tylko określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale). Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężenia hałasu jest także monitoring.

Ostatnie badania poziomu hałasu komunikacyjnego na obszarze gminy zostały wykonane w roku 2019 (hałas kolejowy) i 2014 (hałas drogowy). Na tutejszym terenie nie prowadzono badań hałasu przemysłowego.

Pomiar hałasu drogowego wykonany w ramach PMŚ w roku 2014 w Poroninie wykazał przekroczenie dopuszczalnych wartości o 0,7 dB. Szczegóły prezentuje poniższa tabela.

Tabela 6. Wartości poziomów dobowych hałasu drogowego w Poroninie w 2014 roku

Miejscowość	Współrzędne geograficzne punktu	Równoważny poziom dźwięku A LAeq [dB]		Przekroczenia wartości dopuszczalnych [dB]	
		pora dzienna	pora nocna	pora dzienna	pora nocna
Poronin	Długość: 20°01'53,8" Szerokość: 49°19'52,0"	65,7	55,4	0,7	–

Źródło: GIOŚ, Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa małopolskiego w 2014 roku
Natomiast pomiar hałasu kolejowego w roku 2019 wykonany w Poroninie przy linii kolejowej nr 96 Tarnów – Stróże, wykazał przekroczenie dopuszczalnych wartości o 1,2 dB. Szczegóły prezentuje poniższa tabela.

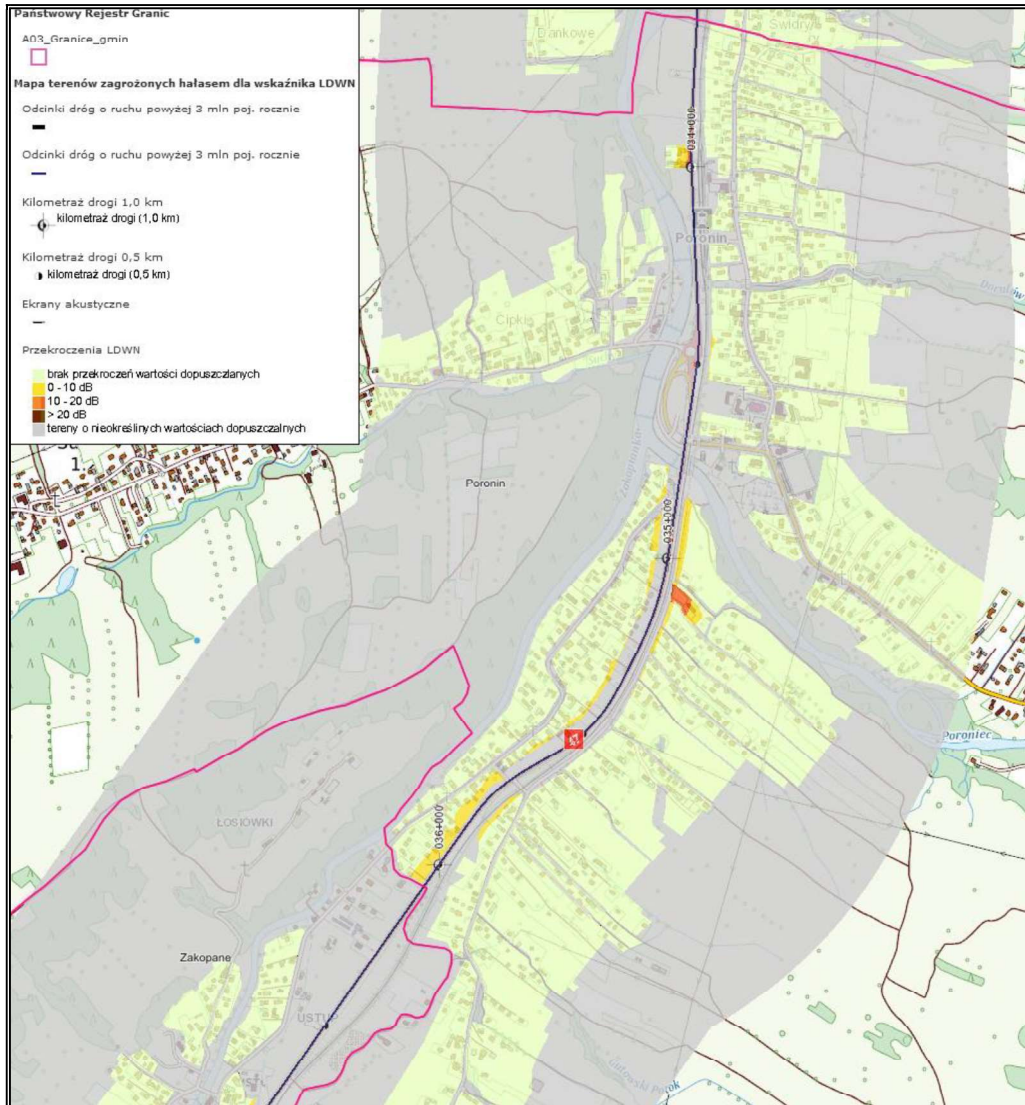
Tabela 7. Wartości poziomów dobowych hałasu kolejowego w Poroninie w 2019 roku

Miejscowość	Współrzędne geograficzne punktu	Data pomiaru	Równoważny poziom dźwięku A LAeq [dB]		Przekroczenia wartości dopuszczalnych [dB]	
			pora dzienna	pora nocna	pora dzienna	pora nocna
Poronin, Linia kolejowa nr 99 Chabówka-Zakopane	Długość: 20,00061 Szerokość: 49,33167	2.07-3.07.2019	63,4	57,2	–	1,2
		28.11-29.11.2019	62,4	54,5	–	–

Źródło: GIOŚ, Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa małopolskiego w 2019 roku
Dodatkowo w związku z realizacją obowiązków nałożonych na zarządzających źródłami hałasu zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r, poz. 1973 ze. zm.), dla odcinka drogi krajowej nr 47 na terenie gminy Poronin sporządzona została mapa akustyczna. Wykazała ona przekroczenie w niektórych miejscach wartości dopuszczalnej hałasu rzędu 10-20 przy samej drodze oraz rzędu 0-10 dB w odległości do ok. 50 m od jezdni. Szczegółowe mapy terenów zagrożonych hałasem dla wskaźnika L_{DWN} i L_N prezentują poniższe rysunki.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

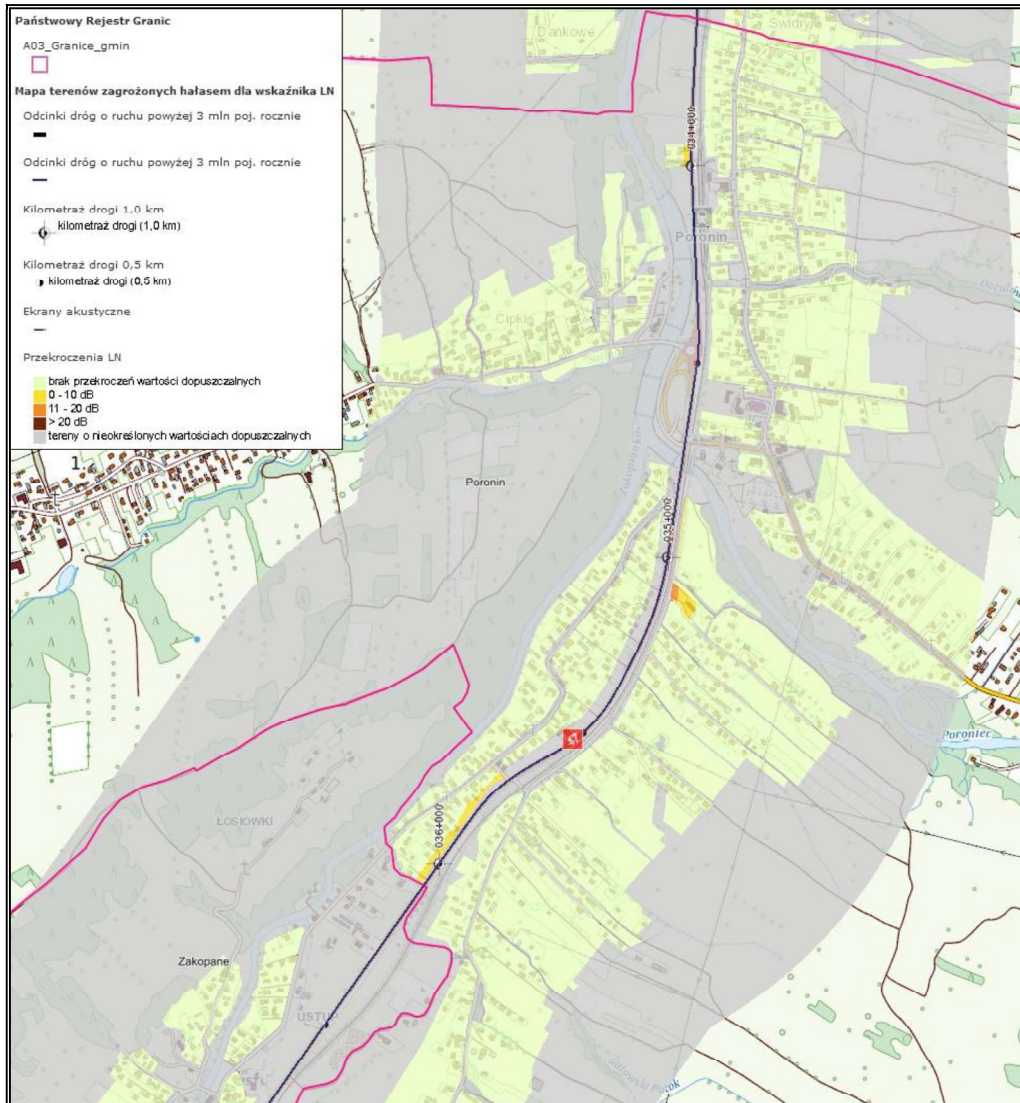
Rysunek 9. Mapa terenów zagrożonych hałasem na obszarze gminy dla wskaźnika L_{DWN}

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoportal, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 10. Mapa terenów zagrożonych hałasem na obszarze gminy dla wskaźnika L_N

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoportal, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — prowadzone badania hałasu komunikacyjnego w ramach PMŚ, — brak dużych zakładów przemysłowych, o nadmiernej emisji hałasu. 	<ul style="list-style-type: none"> — przebiegająca przez obszar gminy droga krajowa nr 12 i linia kolejowa nr 99, — odnotowane przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu drogowego i kolejowego.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — uwzględnianie w mpzp zapisów dotyczących ograniczania uciążliwości powodowanych przez hałas, — remonty nawierzchni dróg publicznych, — stosowanie rozwiązań technicznych lub technologicznych wpływających na ograniczenie emisji hałasu. 	<ul style="list-style-type: none"> — wzrost natężenia ruchu pojazdów na drogach, — rosnące koszty inwestycji drogowych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Pola elektromagnetyczne

Źródła promieniowania elektromagnetycznego na obszarze gminy

Promieniowanie elektromagnetyczne występuje powszechnie w środowisku, przy czym ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie gminy, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Badania poziomu PEM

Na terenie gminy Poronin w roku 2021 wykonane zostały pomiary poziomu PEM w ramach monitoringu badawczego PMŚ. Zmierzone wartości nie przekraczały dopuszczalnych wartości. Szczegóły prezentuje poniższa tabela.

Tabela 9. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie gminy Poronin w roku 2021

Kod punktu pomiarowego	Miejscowość	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego (WGS84, przybliżenie do 6 miejsc po przecinku)		Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]
		Długość geograficzna	Szerokość geograficzna		
K_2021_GW_33	Poronin	20.006250	49.336825	0,52	0,16

Źródło: GIOŚ, Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2021 w województwie małopolskim

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Ponadto w lipcu 2021 roku uruchomiony został ogólnodostępny, bezpłatny system SI2PEM, dzięki któremu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten, oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi. Zgodnie z przeprowadzoną symulacją z dnia 23 grudnia 2021 r. rozkładu pola elektromagnetycznego przy założeniu, że stacje bazowe działają, obsługując typowy komercyjny ruch z typową średnią wartością wykorzystania mocy zadeklarowaną przez właściciela, na obszarze gminy poziom pola elektromagnetycznego wynosi ok. 1% wartości granicznej.

Istniejące urządzenia na terenie gminy Poronin nie stanowią większego zagrożenia. W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym należy jednak uwzględniać następujące działania: wprowadzać zakazy lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych, a także ograniczać lokalizowanie stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 10. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — przeprowadzone badania poziomu PEM na obszarze gminy w ramach PMŚ, — brak urządzeń powodujących większe zagrożenie w zakresie emisji szkodliwych fal elektromagnetycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> — linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, przebiegające przez obszar gminy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — uwzględnianie w mpzp zapisów dotyczących ograniczania infrastruktury technicznej emitującej promieniowanie elektromagnetyczne w bezpośrednim sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową. 	<ul style="list-style-type: none"> — rosnące zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet) i urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne.

Źródło: Opracowanie własne

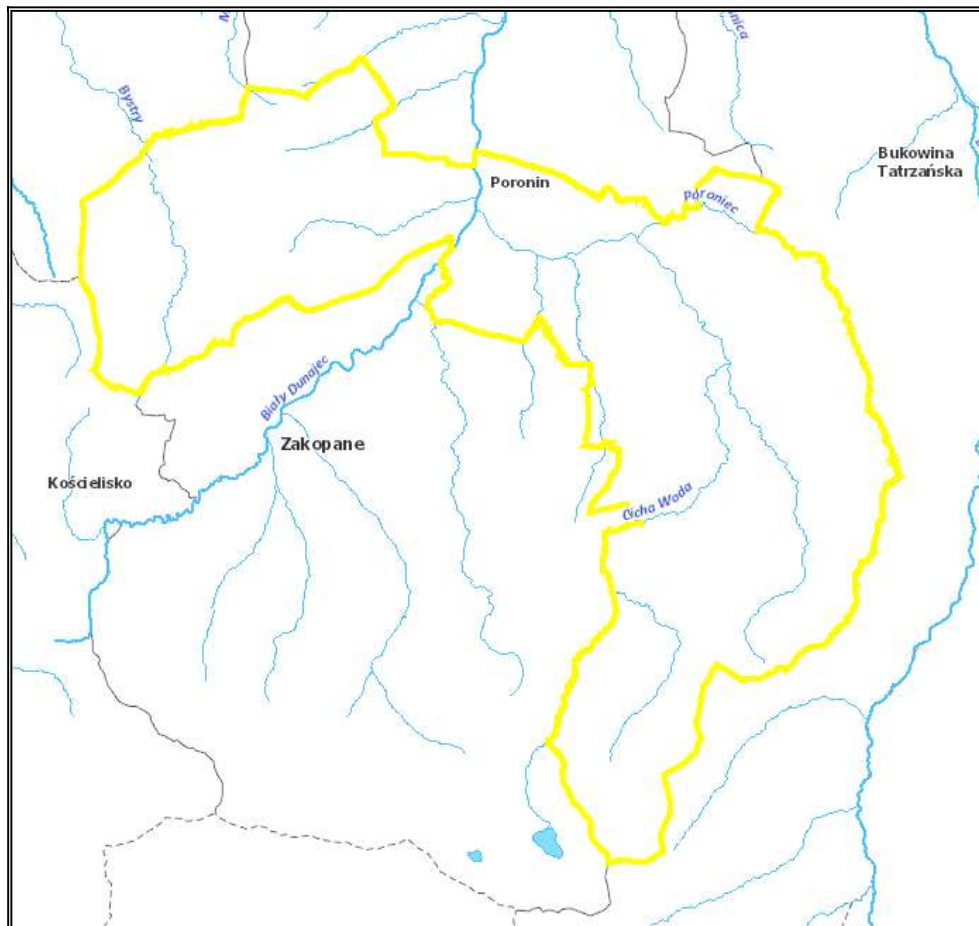
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

3.2.4 Gospodarowanie wodami

Gmina Poronin pod względem hydrograficznym należy do zlewni Dunajca znajdującego się w obszarze dorzecza Wisły. Główną rzeką przepływającą przez obszar gminy jest Biały Dunajec, zasilany wodami Porońca i Cichej Wody. Jedynie zachodnia część gminy, obejmująca sołectwo Nowe Bystre oraz część wsi Ząb i Bustryk, leży w zlewni Czarnego Dunajca.¹⁰

Gmina Poronin znajduje się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych (jcwp) – o kodzie PLRW200012141289 „Biały Dunajec (Zakopianka) od Potoku Olczyskiego, z Potokiem Olczyskim do Porońca, z Porońcem”.

Rysunek 11. Mapa hydrograficzna gminy Poronin

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

¹⁰ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poronin.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny.

Tabela 11. Charakterystyka jcwp Biały Dunajec (Zakopianka) od Potoku Olczyskiego, z Potokiem Olczyskim do Porońca, z Porońcem (PLRW200012141289)¹¹

Nazwa jcwp		Biały Dunajec (Zakopianka) od Potoku Olczyskiego, z Potokiem Olczyskim do Porońca, z Porońcem
Kod jcwp		PLRW200012141289
Typ abiotyczny		1 (potok tatrzański węglanowy)
Status		SZCW (Silnie Zmieniona Część Wód)
Ocena stanu		zły
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych		zagrożona
Cel środowiskowy	Stan lub potencjał	dobry potencjał ekologiczny
	Stan chemiczny	dobry stan chemiczny

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2014-2019 obejmujących analizy w zakresie wskaźników biologicznych, fizykochemicznych, specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oraz wskaźników chemicznych sporządzono ocenę jcwp. Stan wód badanej jcwp określono jako zły, na który złożyły się słaby potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny określany jako „poniżej dobrego”.

O słabym potencjale ekologicznym zdecydowały wskaźniki biologiczne - fitobentos, makrofity, ichtiofauna – klasa III oraz makrobekręgowce bentosowe – klasa IV oraz wskaźniki fizykochemiczne wspomagające elementy biologiczne, które osiągnęły wartości poniżej 2 klasy: BZT5, ChZT- Mn, przewodność, twardość, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotynowy oraz azot azotanowy.

O złym stanie chemicznym zdecydowały wskaźniki badane w biocie: difenylotery bromowane, rtęć i jej związki oraz B(a)P wykryty w wodzie.

Szczegółowe wyniki oceny przedstawiono w poniższej tabeli.

¹¹ Na obszarze gminy obecnie obowiązuje aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły na lata 2016-2021 (aPGW), której okres obowiązywania został wydłużony do 22 grudnia 2022 r., zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2368).

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Tabela 12. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Poronin

Nazwa ocenianej JCWP		Biały Dunajec (Zakopianka) od Potoku Olczyskiego, z Potokiem Olczyskim do Porońca, z Porońcem
Kod JCWP		RW200012141289
Typ monitoringu		MD/MO (monitoring diagnostyczny i monitoring operacyjny)
Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód	Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	5 (2020)
	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	>1 (2017)
	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	>2 (2020)
	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)	2 (2017)
STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)		4 słaby potencjał ekologiczny (2017)
STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)		poniżej dobrego (2019)
OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)		zły stan wód (2019)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Zagrożenie powodziowe

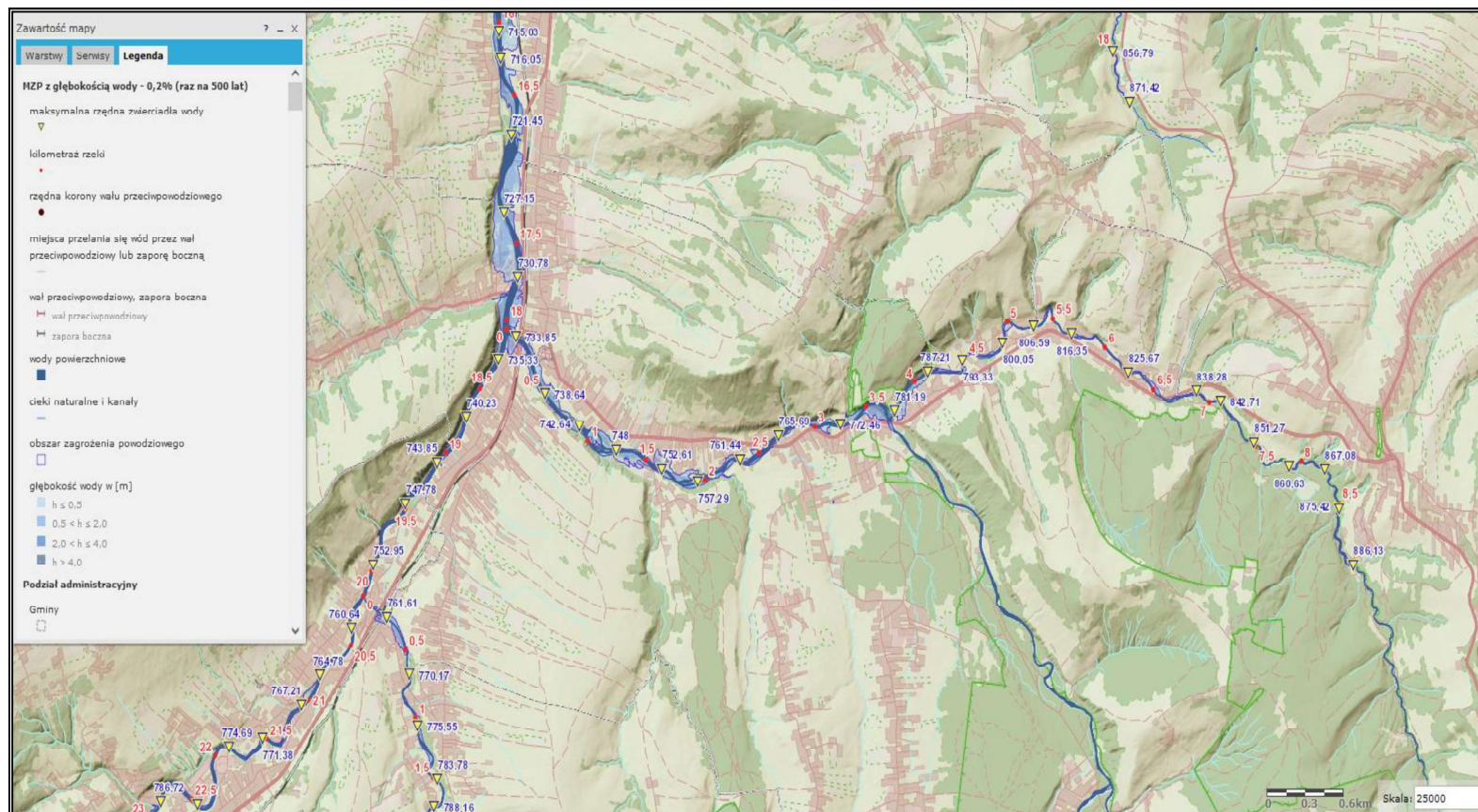
Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam zjawiska powodzi. Ryzyko powodzi natomiast oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Według Map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, dostępnych na stronie internetowej Informatycznego Systemu Osłony Kraju, na terenie gminy Poronin występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią od rzek.

Obszarami szczególnego zagrożenia powodziowego na terenie gminy są obszary i tereny zalewowe wzdłuż Białego Dunajca i Porońca. Najbardziej zagrożonym terenem są obszary zamieszkałe i zurbanizowane, które bezpośrednio sąsiadują z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Tereny objęte zagrożeniem powodziowym na obszarze gminy ilustruje poniższy rysunek.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 12. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Poronin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map ISOK, <https://wody.isok.gov.pl/>

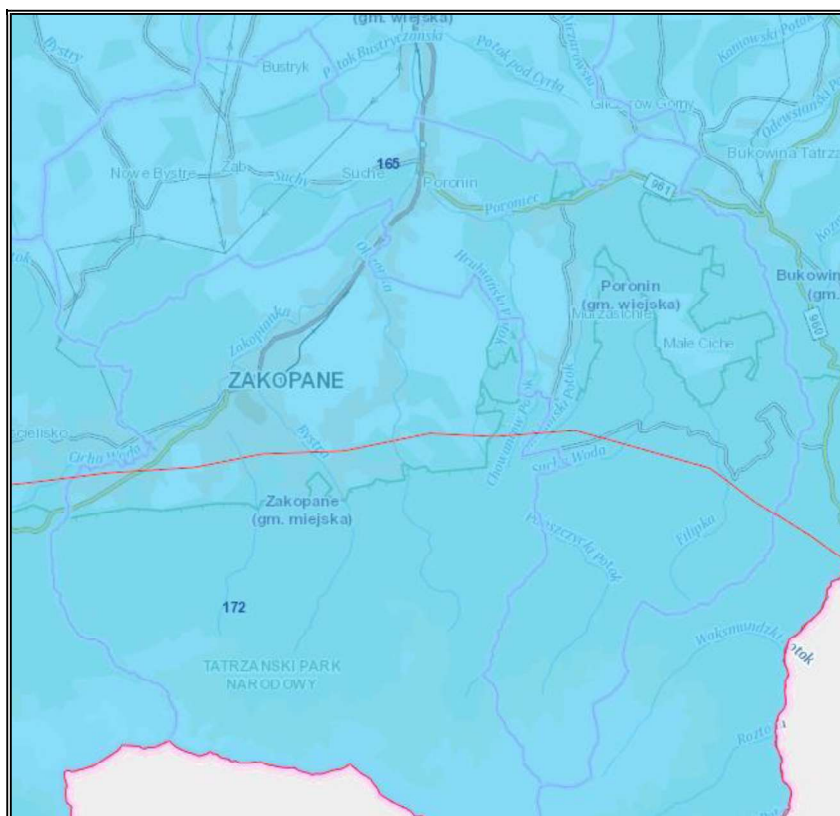
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Wody podziemne

Zgodnie z definicją zawartą w Ramowej Dyrektywie Wodnej (2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r., jednolite części wód podziemnych (dalej JCWPd) obejmują wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiającą pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Według podziału Polski na 172 JCWPd, teren gminy leży na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych. Są to obejmująca północną i centralną część gminy JCWPd nr 165 (PLGW2000165) i obejmująca część południową JCWPd nr PLGW2000172 (172).

Rysunek 13. Położenie gminy Poronin na tle JCWPd nr 165 i 172

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/>

Na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, badania i ocena stanu chemicznego wód podziemnych, wykonywane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzone są w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd). Badania wykonywane są na poziomie krajowym

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Wykonawcą badań oraz oceny stanu wód w zakresie elementów fizykochemicznych, oraz ilościowych jest Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).

Na terenie gminy nie były prowadzone badania wód podziemnych. Najbliższym punktem reprezentatywnym dla jej obszaru jest punkt PL2000165_004 Białka Tatrzańska, w którym ostatnie badania w ramach monitoringu diagnostycznego przeprowadzono w 2019 roku.

Kompleksowa ocena stanu (chemicznego i ilościowego) JCWPd badanych w ramach monitoringu diagnostycznego w roku 2019, wykonana przez PIG-PIB, wykazała stan ogólny dobry JCWPd nr 165 i 172.

Tabela 13. Ocena stanu JCWPd nr 165 i 172 w 2019 r.

Wynik oceny stanu JCWPd nr 165 w 2019 r.	Chemiczny	Dobry
	Ilościowy	Dobry
	Ogólny	Dobry
Wynik oceny stanu JCWPd nr 172 w 2019 r.	Chemiczny	Dobry
	Ilościowy	Dobry
	Ogólny	Dobry

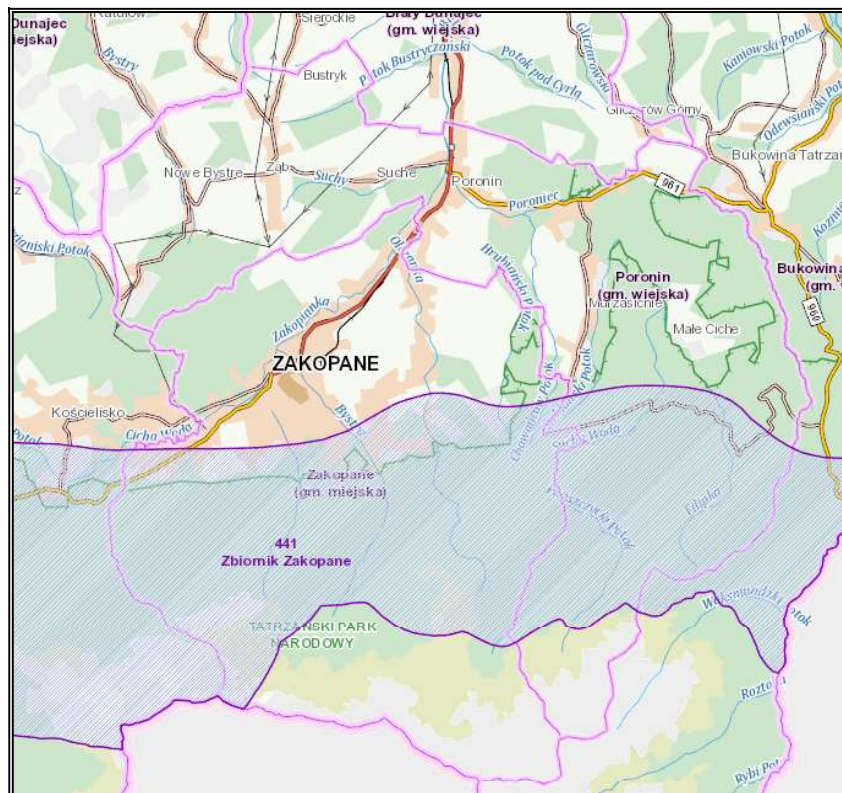
Źródło: PIG – PIB, Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019

Główny Zbiornik Wód Podziemnych

W południowej części gminy zlokalizowany jest udokumentowany Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) Zbiornik Zakopane nr 441. Jest to zbiornik o powierzchni 118,80 km² i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych wynoszących 9 476,0 m³/d. Położony jest on na głębokości od 0 m p.p.t. do 800 m p.p.t. Na obszarze Zbiornika zalicza się wody podziemne do I klasy jakości (bardzo dobry stan wód), wskazującej na dobry stan chemiczny. Na jego terenie nie ustanowiono obszaru ochronnego.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 14. Położenie gminy na tle GZWP Zbiornik Zakopane nr 441

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl/>

Potencjalne zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych powodowane są głównie przez działalność antropogeniczną na terenie zlewni, głównie rolnictwo. Do głównych zagrożeń zasobów i jakości wód na terenie gminy Poronin należy zaliczyć:

- emisję ścieków komunalnych,
- odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych,
- spływ powierzchniowy biogenów z pól i niewłaściwe składowanie nawozów naturalnych.

Istotnym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich. Rozproszenie zabudowy mieszkaniowej na obszarze gminy sprawia, że budowa kanalizacji sanitarnej jest często ekonomicznie nieuzasadniona. W takiej sytuacji, mieszkańcy obszarów nieskanalizowanych korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamba), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Korzystanie z nieuszczelnionego szamba grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wody wokół posesji, a zanieczyszczenia chemiczne są wchłaniane przez rośliny, w tym warzywa i zboża. Szkodliwe związki chemiczne rozprzestrzeniają się także na większe odległości, skażając wody podziemne.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Ponadto zagrożeniem może być również eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków, z których niedostatecznie oczyszczone ścieki bytowe mogą bez kontroli być wprowadzane do gruntu, zanieczyszczając wody podziemne.

Przydomowe oczyszczalnie oraz zbiorniki bezodpływowe znajdują się na obszarach, na których, na ogół nie funkcjonuje kanalizacja sanitarna. Są to obszary rozproszone, gdzie podłączenie budynków do kanalizacji jest obecnie ekonomicznie nieuzasadnione, ze względu na wysokie koszty.

Na czystość wód powierzchniowych wpływa również sposób użytkowania melioracji wodnych. Celem melioracji jest regulacja stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz ochrona użytków rolnych przed powodzią. W sytuacji, kiedy surowe ścieki (bytowe, komunalne, przemysłowe) są odprowadzane bezpośrednio do rowów melioracyjnych, mogą przedostawać się one do wód powierzchniowych oraz gruntowych i znacznie pogarszać ich jakość.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — dobry stan wód podziemnych, — realizacja inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. 	<ul style="list-style-type: none"> — zły stan wód jednolitych części wód powierzchniowych, — zlokalizowany obszar szczególnego zagrożenia powodzią, — obecność zbiorników bezodpływowych na terenie gminy, — niedostateczny stan infrastruktury kanalizacyjnej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód, — kontynuacja działań z zakresu ochrony wód. 	<ul style="list-style-type: none"> — działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — zmiany stosunków wodnych wywołane zmianami klimatycznymi.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie jednostki samorządu terytorialnego istotnie podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność osiedleńczą dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Infrastruktura wodociągowa

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na terenie gminy Poronin w roku 2021 długość sieci wodociągowej wynosiła 58,5 km i na przestrzeni lat 2017-2021 nie uległa zmianie. Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej w roku 2020 wyniosła 7 993 osoby, co stanowiło 70,0% wszystkich mieszkańców. Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca w 2021 roku wyniosło 29,2 m³ i zmniejszyło się na przestrzeni ostatnich 5 lat o 3,31%.

Tabela 15. Infrastruktura wodociągowa gminy Poronin w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2018	2019	2020	2021 ¹²
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	58,5	58,5	58,5	58,5	58,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 109	2 141	2 182	2 205	2 237
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	348,3	365,0	379,6	360,9	342,9
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej ogółem	osoba	7 803	7 874	7 926	7 993	b.d.
	%	70,0	70,0	70,0	70,0	b.d.
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	30,2	31,5	32,6	30,9	29,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
Poszczególne wsie na obszarze gminy zaopatrywane są w wodę z ujęć lokalnych znajdujących się w miejscowości:¹³

- Małe Ciche, dla miejscowości Poronin,
- Ząb, dla miejscowości Suche i Ząb,
- Bustryk, dla miejscowości Bustryk,
- Murzasichle, dla miejscowości Murzasichle.

Na terenie gminy Poronin nie zostały wyznaczone strefy ochronne wód powierzchniowych obejmujące tereny ochrony pośredniej i bezpośredniej. Dla niżej wymienionych ujęć Starostwo Powiatowe w Zakopanem udzielił następujących pozwoleń wodnoprawnych:

- na pobór wody ze studni zlokalizowanej na działce ewidencyjnej nr 7344/10 w miejscowości Ząb na potrzeby zaopatrzenia Firmy Handlowo- Usługowej „Zapotoczny” (hotel z zapleczem gastronomicznym). Znak decyzji: nr OS.II.6223-POR-23/08 z dnia 14.08.2008 r.,
- na pobór wody ze studni zlokalizowanej na działce ewidencyjnej nr 5995 w miejscowości Poronin oraz na działce ewidencyjnej nr 11 obręb 14 w Zakopanem. Użytkownikiem jest

¹² W momencie sporządzania niniejszego Programu, dane Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczące liczby ludności korzystającej z infrastruktury wodociągowej w roku 2021, nie były jeszcze dostępne.

¹³ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poronin.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Zakład Gospodarki Komunalnej w Poroninie. Znak decyzji: OS.6341.17.2013.MT z dnia 18.03.2013 r.,

- na pobór wody ze studni zlokalizowanej na działce ewidencyjnej nr 2424/2 na potrzeby zaopatrzenia budynku mieszkalno-pensjonatowego w miejscowości Poronin. Znak decyzji: nr OS.II.6223-POR-32/09 z dnia 04.03.2010 r.,
- na pobór wód podziemnych na potrzeby zaopatrzenia budynku gastronomicznego zlokalizowanego przy wyciągu narciarskim Małe Ciche – Polana Zgorzelisko. Znak decyzji: OS.II.6223-POR-51/06 z dnia 25.01.2007 r. oraz ujęcie Znak decyzji: nr OS.II.6223-POR-04/07 z dnia 04.04.2007 r.,
- na pobór wód ze studni w Bustryku (nr OS.II.6223-POR-11/08 z dnia 21.03.2008 r.).
- ujęcie „Pod Jeziorami” i z potoku Sichlańskiego w miejscowości Murzasichle dla Spółki Wodno-Wodociągowej Murzasichle-Majerczykówka (Znak decyzji: OS.II.6223/POR-01/03 z dnia 24.02.2003 r.),
- na pobór wód na potoku „bez nazwy” na działce ewidencyjnej nr 4646/11 znajdującego się w zlewni „Wysokie” w Małym Cichym na cele bytowo-gospodarcze mieszkańców Stasikówki. Znak decyzji: nr OS.II.6223-POR-41/08 z dnia 16.02.2009 r.,
- na pobór wód z potoku Filipczańskiego (Filipka) na działce ewidencyjnej nr 5297/1 znajdującego się w Małym Cichym, polana Zadnia na cele sztucznego śnieżenia stoku narciarskiego oraz dla celów konsumpcyjnych. Znak decyzji: nr OS.II.6223-POR-04/07 z dnia 04.04.2007 r.
- eksploatacja urządzeń ujęcia wody ze źródeł „Szymoniaki” i „Polakówki” w miejscowości Ząb ujmowanej dla miejscowości Suche oraz ustanowienie strefy ochronnej ujęcia wody. Znak decyzji: nr OS.II.6224/POR-07/01 z dnia 23.05.2001 r. wraz ze zmianą znak: OS.II.6224/POR-14/01 z dnia 21.06.2001 r.,
- pobór wody ze źródeł „Na Wierchu Frąckowiańskim” dla celów wodociągowych w miejscowości Poronin – Frączkówka. Znak decyzji: OS.II.6224/POR-12/01 z dnia 18.07.2001 r.,
- pobór wód podziemnych w łącznej ilości $Q_{sr}=100,0 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{hmax}=15,16 \text{ m}^3/\text{h}$), za pomocą dwóch studni wierconych, na potrzeby Spółki Wodno – Wodociągowej w Bustryku, gm. Poronin oraz wykonanie ujęcia wód podziemnych – dwóch studni wierconych. Znak decyzji: OS.II.6223-POR-12/06 z dnia 25.04.2006 r.,
- pobór wód podziemnych w ilości $Q_{sr}=7,20 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{hmax}=0,40 \text{ m}^3/\text{h}$) na potrzeby zaopatrzenia projektowanego budynku gastronomicznego (restauracji) zlokalizowanego przy wyciągu narciarskim Małe Ciche – Polana Zgorzelisko. Znak decyzji: OS.II.6223-POR-51/06 z dnia 25.01.2007 r.,

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

- pobór wód, poprzez istniejące ujęcie, z potoku Sucha Woda w m. Małe Ciche w ilości $Q_{\text{śr}}=2600 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{\text{hmax}}=216 \text{ m}^3/\text{h}$) na potrzeby zaopatrzenia mieszkańców gm. Poronin i Biały Dunajec. Znak decyzji: OS.II.6223-POR-02/08 z dnia 30.05.2008 r.,
- pobór wód podziemnych $Q_{\text{śr}}=12,0 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{\text{maxh}}=1,0 \text{ m}^3/\text{h}$) na potrzeby zaopatrzenia zespołu budynków jednorodzinnych „Osada Gubałówka” zlokalizowanych w m. Nowe Bystre – Słodyczki oraz wykonanie ujęcia wód podziemnych – studni wierconej SI-1 o głębokości 120,0 m (dz. nr ewid. 10305/1) dla w/w celów. Znak decyzji: OS.II.6223-POR-17/09 z dnia 21.07.2009 r.,
- pobór wód podziemnych z otworu S-1 w ilości $Q_{\text{dśr}}=50 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{\text{hmax}}=3,0 \text{ m}^3/\text{h}$) na potrzeby wodociągu wiejskiego w m. Suche oraz wykonanie ujęcia wód podziemnych – studni S-1 o głębokości 100m (dz. nr ewid. 8175/3) dla w/w celów. Znak decyzji: OŚ/MT/6223/47/10 z dnia 19.07.2011 r.,
- pobór wód podziemnych, poprzez istniejące ujęcie – studnia wiercona Zazadnia IG – 1 (dz. nr ewid. 2089/7), w ilości $Q_{\text{śr}}=36,22 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{\text{maxh}}=14,0 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{maxR}}=122\,640 \text{ m}^3/\text{rok}$) na potrzeby przeciwpożarowe i zaopatrzenia w wodę ośrodka hotelowego zlokalizowanego na Polanie Zgorzelisko w m. Małe Ciche oraz awaryjnej dostawy dla gminy Poronin. Znak decyzji: OŚ.6341.23.2012.MT z dnia 13.06.2012 r.,
- pobór wód z potoku Filipczańskiego, poprzez istniejące ujęcie, w ilości $Q_{\text{dśr}}=403,2 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{\text{hmax}}=25,2 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{rmax}}=49392 \text{ m}^3/\text{rok}$), na potrzeby naśnieżania stoku narciarskiego oraz celów sanitarnych Stacji Narciarskiej Małe Ciche w m. Murzasichle – Małe Ciche. Znak decyzji: OŚ.6341.67.2012.MT z dnia 27.11.2012 r.,
- pobór wody z potoku Poroniec w m. Brzegi/Małe Ciche (dz. nr ewid. 2672 i 5573), poprzez istniejące ujęcie, w ilości $Q_{\text{dśr}}=665,00 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{\text{hmax}}=27,72 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{Rmax}}=242\,827,00 \text{ m}^3/\text{rok}$), na potrzeby zaopatrzenia wiejskiego wodociągu w m. Bukowina Tatrzańska. Znak decyzji: OŚ.6341.97.2014.MT z dnia 12.01.2015 r.,
- wykonanie ujęcia wód podziemnych (dz. nr ewid. 6974/2) dla zaspokojenia potrzeb spożywczych, socjalno-bytowych oraz sanitarnych działalności gospodarczej prowadzonej na dz. ew. nr 6974/2 w m. Ząb (budynek restauracji, pensjonatu i sklepu). Znak decyzji: OŚ.6341.1.29.2016.BJH z dnia 03.06.2016 r.¹⁴

Zgodnie z danymi zawartymi w Komunikatach o jakości wody do spożycia z wodociągów publicznych zaopatrujących w wodę do spożycia mieszkańców gminy, sporządzanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poroninie, stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi i brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy.

¹⁴ Dane ze Starostwa Powiatowego w Zakopanem

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Infrastruktura kanalizacyjna

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2021 długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wyniosła 90,5 km i na przestrzeni lat 2017-2021 wzrosła o 6,7 km tj. 8,00%. Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej w roku 2020 wyniosła 6 334 osoby, co stanowiło 54,1% wszystkich mieszkańców. W tym samym roku liczba budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury kanalizacyjnej stanowiła 55,8% wszystkich budynków mieszkalnych. Szczegółowe informacje o infrastrukturze kanalizacyjnej prezentuje poniższa tabela.

Tabela 16. Infrastruktura kanalizacyjna gminy Poronin w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2018	2019	2020	2021 ¹⁵
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	83,8	83,8	87,4	90,5	90,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 595	1 609	1 687	1 729	1 777
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	340,2	354,0	375,8	346,4	328,9
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej ogółem	osoba	6 060	6 111	6 237	6 334	b.d.
	%	52,3	52,5	53,5	54,1	b.d.
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury kanalizacyjnej	%	52,6	53,7	55,1	55,8	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
Liczba ludności korzystająca z oczyszczalni ścieków zgodnie z danymi GUS w roku 2021 na terenie gminy Poronin wyniosła 7 935 osób.¹⁶ W tym samym roku łączna ilość oczyszczanych ścieków w ciągu całego roku wyniosła 331 dam³.

Uchwałą nr XXVI/286/2020 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 28 grudnia 2020 r., wyznaczona została aglomeracja Nowy Targ o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 112 350, obejmująca miasto Nowy Targ oraz niektóre miejscowości z gminy: Biały Dunajec, Nowy Targ, Poronin i Szaflary z komunalną oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w Nowym Targu. Na terenie gminy w obszar Aglomeracji włączone zostały miejscowości Poronin, Małe Ciche, Murzasichle, Stasikówka, Suche i Ząb.

Średnie wartości poszczególnych wskaźników w ściekach odpływających z oczyszczalni ścieków w Nowym Targu spełniają wymagania rozporządzenia w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

¹⁵ W momencie sporządzania niniejszego Programu, dane Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczące liczby ludności korzystającej z infrastruktury kanalizacyjnej w roku 2021, nie były jeszcze dostępne.

¹⁶ Na liczbę ludności składa się liczba osób korzystająca z systemu kanalizacji oraz liczba osób, od których ścieki dowożone są za pomocą wozów asenizacyjnych.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Tabela 17. Średnie roczne wartości wskaźników w ściekach dopływających i odpływających z oczyszczalni ścieków w Nowym Targu w roku 2021

BZT ₅ [mgO ₂ /l]	ChZT [mgO ₂ /l]	Zawiesina ogólna [mg/l]	Azot [mg/l]	Fosfor [mg/l]
Średnie roczne wartości wskaźników w ściekach dopływających do oczyszczalni ścieków				
435,9	1 295,7	780,9	94,0	14,5
Średnie roczne wartości wskaźników w ściekach odpływających z oczyszczalni ścieków				
6,3	30,7	9,2	10,4	0,9
Redukcja biogenów [%]				
			87,8	92,3

Źródło: Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, *Sprawozdanie z wykonania KPOŚK za 2021 rok*
W pozostałej części gminy, niepodłączonej do sieci kanalizacyjnej, podstawową infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki ściekowej stanowią przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe.

Zgodnie z informacjami przekazanymi z Urzędu Gminy Poronin, wg stanu na dzień 21 czerwca 2022 r., na obszarze gminy znajdowało się 56 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 1 755 szt. zbiorników bezodpływowych.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 18. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy, — prowadzenie inwentaryzacji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewystarczający stopień zwodociągowania i skanalizowania obszaru gminy, — korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury wodno-ściekowej, — zobowiązania wynikające z przepisów prawa z ochrony środowiska naturalnego oraz obowiązujących programów. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewłaściwe zagospodarowywanie nieczystości ciekłych przez właścicieli nieruchomości, — niewystarczająca wiedza mieszkańców na temat nielegalnego zrzutu ścieków oraz nielegalne zrzuty ścieków do wód powierzchniowych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.6 Zasoby geologiczne

Rzeźba terenu i geologia

Pod względem ukształtowania powierzchni, obszar gminy jest bardzo zróżnicowany. Wyróżnić tutaj możemy głównie Rów Podtatrzański, który jest podłużnym obniżeniem erozyjno-denudacyjnym, biegnącym wzdłuż północnego brzegu Tatr. Jego dno składa się

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

z niewielkich kotlin utworzonych przez wypływające z Tatr potoki, rozdzielonych niskimi wzniesieniami. W kotlinach tych, u podnóża Tatr, utworzyły się rozległe stożki napływowe (np. u wylotu Doliny Suchej Wody). Najwyższym szczytem Tatr na terenie gminy jest Wielka Koszysta (2 192,5 m n.p.m.). Od północy Rów Podtatrzański ograniczony jest przez Pogórze Spisko-Gubałowskie. Pogórze to tworzy ciąg wzniesień o równoleżnikowym przebiegu, w granicach gminy przekraczających wysokość 1 000 m n.p.m. Wzniesienia te mają łagodnie ukształtowaną wierzchołkową, w którą wcinają się doliny o zazwyczaj stromych zboczach i wąskich dnach.¹⁷

Dodatkowo do rzeźby terenu należy zaliczyć również antropogeniczne formy ukształtowania terenu utworzone przez człowieka, do których na terenie gminy zaliczyć można głównie nasypy kolejowe i drogowe oraz wyrobiska będące pozostałością eksploatacji złóż.

Na obszarze gminy rozróżnić możemy geologię Tatr oraz geologię Pogórza Spisko-Gubałowskiego. Główne elementy geologii Tatr to paleozoiczny, granitowy trzon krystaliczny, silnie sfałdowane mezozoiczne utwory osadowe serii wierzchowej i reglowej dolnej, tworzące rozległe płaszczowiny, trzeciorzędowe osady eocenu oraz czwartorzędowe utwory polodowcowe (moreny i gruz zboczowy). W „pozatatrzańskim” obszarze gminy zalegają trzeciorzędowe warstwy zakopiańskie (Rów Podtatrzański) i chochołowskie (Pogórze Spisko-Gubałowskie), tworzące flisz podhalański, czyli rozległą pokrywę piaskowców i łupków, oraz czwartorzędowe żwirowo-piaszczyste osady fluwioglacjalne i rzeczne.¹⁸

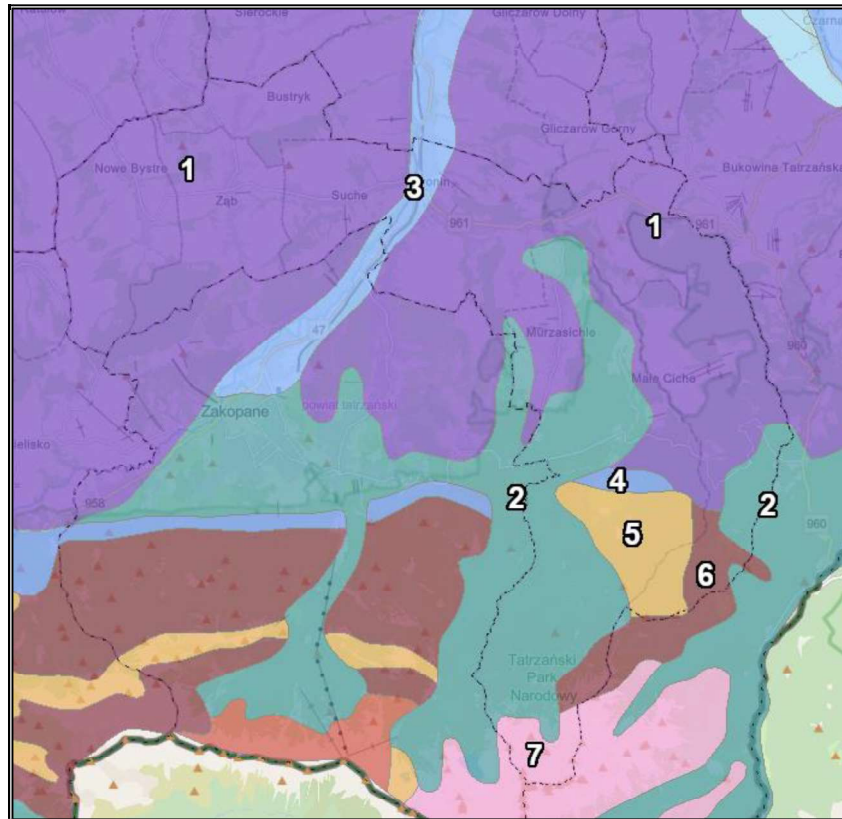
Głównymi utworami przypowierzchniowymi występującymi na terenie gminy Poronin są zlokalizowane w jej północnej części łupki, mułowce i piaskowce fliszu podhalańskiego wykształcone w okresie od Eocenu do Oligocenu oraz piaski, żwiry i rumosze skalne stożków usypiskowych i tarasów kemowych w Karpatach pochodzące z czwartorzędowego. Szczegółowe rozmieszczenie utworów przypowierzchniowych gminy Poronin przedstawia rysunek poniżej.

¹⁷ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poronin.

¹⁸ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poronin.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 15. Mapa utworów przypowierzchniowych gminy Poronin

Legenda:

1. Łupki, mułowce, piaskowce fliszu podhalańskiego (Eocen-Oligocen),
2. Piaski, żwiry i rumosze skalne stożków usypiskowych i tarasów kemowych w Karpatach (Czwartorzęd),
3. Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły (Holocen),
4. Zlepieńce podstawowe, piaskowce i wapień numulitowe Tatr (Eocen),
5. Wapień, piaskowce, łupki, radiolaryty i margle Tatr (Jura-Kreda),
6. Piaskowce, łupki, wapień, dolomity i margle Tatr (Trias),
7. Granitoidy Tatr Wysokich (Karbon).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CBDG i PIG, <http://geologia.pgi.gov.pl>

Złoża, tereny i obszary górnicze

Zgodnie z Rejestrem Obszarów Górniczych, na terenie gminy stwierdzono 2 złoża wód termalnych. Ich charakterystykę przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 19. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Poronin

Numer złoża	Nazwa złoża	Kopalina
WT 7966	Poronin	Wody termalne
WT 16570	Zazadnia IG-1	Wody termalne

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

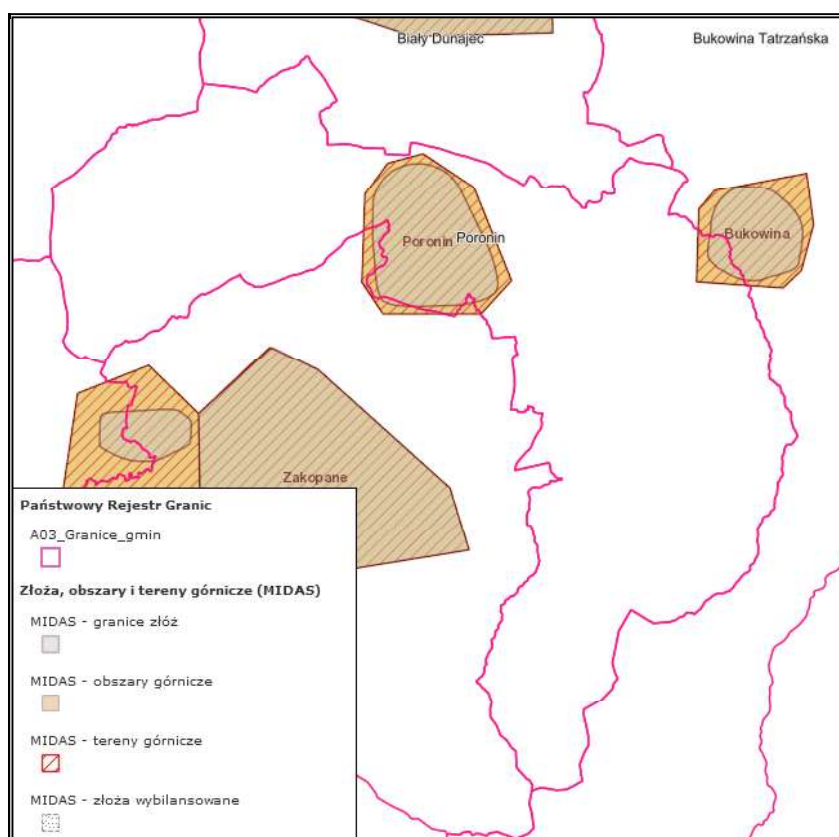
**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Tabela 20. Charakterystyka obszarów górniczych na terenie gminy Poronin

Nazwa obszaru	Nr w rejestrze	Status	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia obszaru
Podhale	5/1/55	zniesiony	gm. Biały Dunajec, gm. Kościelisko, gm. Poronin, gm. Szaflary, m. Zakopane	Furmanowa PIG-1, Poronin, Bańska (IG-1), Bańska PGP-1, Chochołowskie Termy	2000-07-31
Poronin	5/1/85	aktualny	gm. Poronin i m. Zakopane	Poronin	2012-08-22

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

Rysunek 16. Złóża, obszary i tereny górnicze na terenie gminy Poronin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CBDG oraz PIG-PIB, <http://geologia.pgi.gov.pl/>

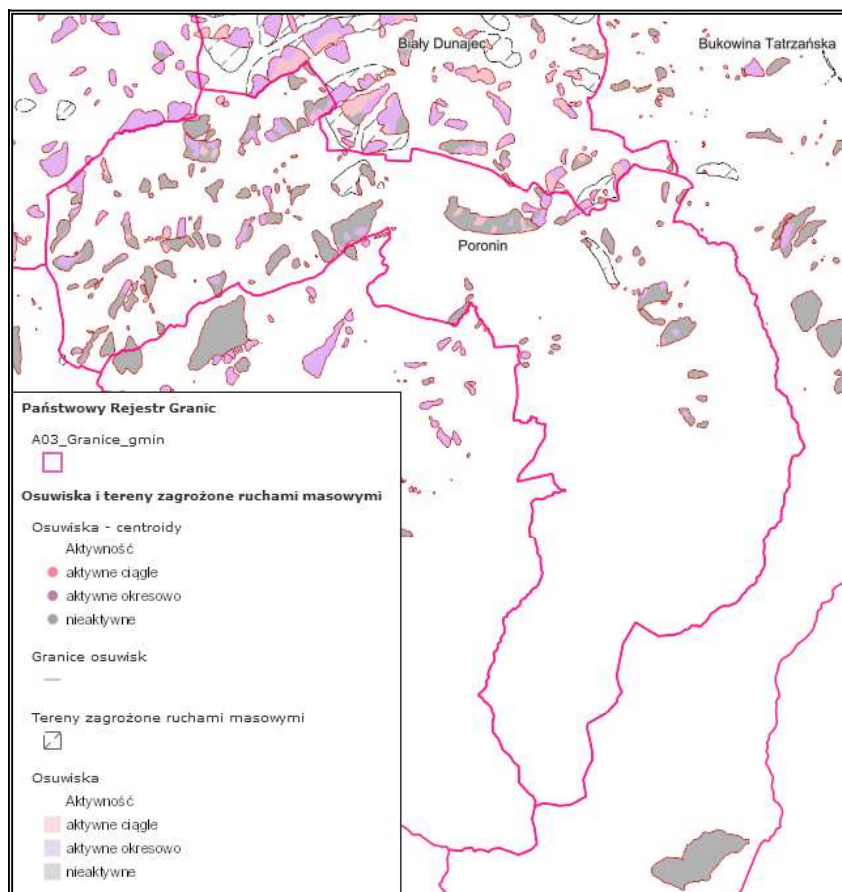
Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem się mas ziemnych, powierzchniowej zwierzchniny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka. Ruchy masowe ziemi stanowią w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Obszar gminy charakteryzuje się skomplikowaną budową geologiczną, tektoniką i rzeźbą terenu co powoduje, że jest on szczególnie narażony na występowanie ruchów masowych, w tym procesów osuwiskowych. Zagrożenie osuwiskowe na terenie gminy Poronin zostało rozpoznane podczas badań terenowych prowadzonych do 2015 roku oraz zostało udokumentowane i zaznaczenie na „Mapie osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla gminy Poronin”. Skatalogowanych zostało wtedy kilkadziesiąt osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.¹⁹ Ich rozmieszczenie prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 17. Obszary występowania osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy Poronin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geoportal.pgi.gov.pl>

¹⁹ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poronin.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 21. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— brak przekształceń terenu ze względu na niewystępowanie złóż kopalin o charakterze wydobywczym.	— występująca znaczna ilość obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
— rozwój nowych technologii poszukiwania surowców mineralnych, — ochrona kopalin w planach zagospodarowania przestrzennego, — nacisk na rekultywację terenów po zakończonych eksploatacjach kopalin.	— presja ze strony działających podmiotów gospodarczych zajmujących się eksploatacją złóż kopalin, — niewystarczające środki finansowe na inwestycję z zakresu ochrony powierzchni Ziemi, — możliwość nielegalnego wydobycia.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.7 Gleby

Na obszarze gminy występują gleby charakterystyczne dla fliszu podhalańskiego tj. górskie gleby brunatne i bielcowe oraz występujące w dolinach rzecznych mady. W strukturze klasyfikacji bonitacyjnej gleb przeważają grunty klasy V – gleby orne słabe, oraz klasy VI – gleby orne najłabsze. Około 1/3 powierzchni gruntów ornych stanowią silnie zdegradowane grunty klasyfikowane na pograniczu nieużytków. Słabe jakościowo gleby oraz także niekorzystne ukształtowanie terenu oraz duże nachylenia stoków znacznie ograniczają produkcję rolniczą na obszarze gminy Poronin.²⁰

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi to zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r. Rozumie się przez to także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2020 r. poz. 2187), która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat.

Ocenia się je na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

²⁰ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poronin.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Na terenie gminy Poronin nie występują obszary historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach PMŚ prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – PIB, na zlecenie GIOŚ. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.).

Na terenie gminy Poronin nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, w związku z czym, obszar ten nie jest objęty monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 22. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
— brak prowadzenia działalności szczególnie uciążliwej na środowisko.	— brak punktu monitoringu chemizmu gleb ornych, — przewaga słabych jakościowo gleb, — niekorzystna rzeźba terenu.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — popularyzacja rolnictwa ekologicznego, — restrykcyjne normy środowiskowe dla przedsiębiorstw wpływające na zapobieganie skażeniu gleb.	— erozja wodna i wietrzna, — ryzyko zanieczyszczeń gleb w przypadku niewłaściwej gospodarki ściekowej i odpadowej.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zagadnień ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki oraz minimalizacja ilości powstających odpadów.

Na obszarze gminy obowiązuje *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Poronin (uchwała nr XXXVII/253/2021 Rady Gminy Poronin z dnia 29 kwietnia 2021 r.)*. Określa on szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Łączna ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Poronin w roku 2021 wyniosła 3 803,69 t, z czego 1 783,73 t stanowiły odpady zmieszane, a 2 019,96 t odpady zebrane selektywnie. W porównaniu do roku poprzedniego ilość odpadów zmniejszyła się o 15,07%.

Tabela 23. Ilość odpadów odebranych z terenu gminy Poronin w roku 2020 i 2021

Rodzaj odpadów		Masa odebranych odpadów w 2020 r. [t]	Masa odebranych odpadów w 2021 r. [t]
Odpady zebrane ogółem			
łącznie		4 437,69	3 803,69
w tym:	z gospodarstw domowych	3 983,85	3 463,54
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	453,84	340,15
Odpady zebrane selektywnie			
Ogółem		1 983,81	2 019,96
w tym	papier i tektura	0,00	65,08
	szkło	277,22	390,99
	tworzywa sztuczne	5,96	7,01
	niebezpieczne	0,14	0,22
	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	2,18	7,78
	wielkogabarytowe	339,00	245,06
	biodegradowalne	398,15	310,58
	baterie i akumulatory	0,06	0,20
	zmieszane odpady opakowaniowe	539,66	463,88
pozostałe	421,44	529,16	
Zebrane odpady zmieszane			
Ogółem		2 453,88	1 783,73
w tym:	z gospodarstw domowych	2 000,04	1 468,70
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	453,84	315,03

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. PSZOK), który zlokalizowany jest w Poroninie przy ul. Tatrziańskiej koło nr 92 – punkt dawnej oczyszczalni ścieków Kośne Hamry.

Zapisy art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1297 ze zm.) obligują gminy do osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 20% wagowo – za rok 2021. Poziom przygotowania do ponownego użycia

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne. Osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za 2021 r. dla Gminy wyniósł 45%, tym samym wypełniła ona ustawowy cel .

Na terenie gminy, podmioty gospodarcze, które prowadzą działalność, w wyniku której powstają odpady objęte są systemem gminnym. Jednakże podmioty gospodarcze z nieruchomości niezamieszkałych mają możliwość wystąpienia z systemu i zawarcia indywidualnych umów na odbiór odpadów, z podmiotami posiadającymi odpowiednie pozwolenie. W sektorze przemysłowym powstają odpady inne niż niebezpieczne i odpady niebezpieczne. Odpady inne niż niebezpieczne powstają w takich branżach jak: przemysł, rolnictwo i usługi. Źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych oprócz przemysłu jest również rolnictwo, transport oraz służba zdrowia.

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Na terenie gminy obowiązuje *Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poronin wraz ze szczegółową inwentaryzacją*. Głównymi założeniami dokumentu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczeniem terenu gminy Poronin z azbestu, tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest, jak również pozostałych wyrobów zawierających azbest i odpadów azbestowych. Zgodnie z danymi Bazy Azbestowej, na obszarze gminy pozostało do unieszkodliwienia 1 759 650 kg, tj. 78,07% wszystkich zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych. Szczegóły prezentuje poniższa tabela.

Tabela 24. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Poronin w [kg] – dane z bazy azbestowej (stan na wrzesień 2022 r.)

Zinwentaryzowane		
Razem	2 253 844	100,00%
Osoby fizyczne	2 243 494	100,00%
Osoby prawne	10 350	100,00%
Unieszkodliwione		
Razem	494 194	21,93%
Osoby fizyczne	493 594	22,00%
Osoby prawne	600	5,80%
Pozostałe do unieszkodliwienia		
Razem	1 759 650	78,07%

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Osoby fizyczne	1 749 900	78,00%
Osoby prawne	9 750	94,20%

Źródło: Baza Azbestowa, <https://bazaazbestowa.gov.pl>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — spadek liczby odebranych odpadów komunalnych, — osiągnięcie wymaganego ustawowo poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, — funkcjonujący punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) na terenie gminy, — brak czynnych składowisk odpadów komunalnych na obszarze gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewystarczający stopień usuniętych wyrobów azbestowych występujących na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej, — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury gospodarki odpadami. 	<ul style="list-style-type: none"> — powstawanie „dzikich” wysypisk, — rosnąca ilość odpadów.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.9 Zasoby przyrodnicze

3.2.9.1 Flora i fauna

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych wg danych GUS na koniec 2021 r. wynosiła 4 172,55 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) obszaru gminy wyniosła 49,9%, co jest wartością zdecydowanie wyższą od średniej wartości dla województwa małopolskiego (28,6%) i kraju (29,60%). Obszar gminy należy do Nadleśnictwa Nowy Targ podlegającego pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krakowie.

Tabela 26. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Poronin

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2021
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	4 172,55
Lesistość w %	%	49,9
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	2 755,55
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	2 755,55
Grunty leśne prywatne	ha	1 417,00
Powierzchnia lasów		

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2021
Lasy ogółem	ha	4 172,45
Lasy publiczne ogółem	ha	2 755,45
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	2 755,45
Lasy publiczne Skarbu Państwa – Parki Narodowe	ha	2 755,45
Lasy prywatne ogółem	ha	1 417,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
Szata roślinna na terenie gminy z powodu wyjątkowego zróżnicowania abiotycznego elementów środowiska oraz trudnych warunków przyrodniczych dla działalności człowieka jest silnie zróżnicowana. Obszar gminy charakteryzuje się wyjątkową w skali kraju różnorodnością roślin i zwierząt dziko żyjących. Położenie na dużej rozpiętości wysokości bezwzględnej (od ok. 720 m n.p.m. w dolinie Białego Dunajca do 2 192,5 m n.p.m. na szczycie Wielkiej Koszystej) sprawia, że na tutejszym obszarze występuje piętrowość klimatyczno-roślinna. Na terenie gminy wyróżnić możemy cztery następujące piętra roślinności:²¹

- Regiel dolny – piętro to sięga od ok. 550 do 1 250 m n.p.m. Większość powierzchni regła dolnego w części północnej Tatr, zdominowana jest przez siedliska lasów mieszanych bukowo-jodłowo-świerkowych, jednak główną, naturalną formacją tego piętra są buczyny. Przyczyną tego była niewłaściwa gospodarka leśna prowadzona na przestrzeni XIX i XX wieku, a głównie wprowadzenie świerka na siedliska lasów mieszanych. W warstwie podrostu występuje m.in. jarzab zwyczajny, wiciokrzew czarny oraz wawrzynek wilczełyko. W skład runa wchodzi szereg gatunków roślin charakterystycznych dla żyznych lasów liściastych i mieszanych m.in. żywiec gruczołowaty, zawilec gajowy, lilia złotogłów, paprotnik Brauna, powojnik alpejski oraz rzeżucha trójlistkowa.
- Regiel górny – piętro to sięga od ok. 1 200 do 1 550 m n.p.m. Na terenie gminy Poronin piętro to występuje wyłącznie w części gminy położonej w Tatrach. Jest to obszar prawie w całości pokryty drzewostanem leśnym. Panującymi zespołami roślinnymi są: górnoreglowa świerczyna karpacka oraz bogata florystycznie nawapienna świerczyna górnoreglowa. W wyższych partiach oprócz świerka pojawia się limba, modrzew europejski oraz brzoza karpacka. W warstwie runa występuje m.in. wietlica alpejska, borówka czarna, widłaki: jałowcowaty i wroniec, szczawik zajęczy, podbiałek alpejski, goryczka trojeściowa, kokoryczka okółkowa, paprotnik ostry oraz powojnik alpejski. Górna granica regła górnego jest jednocześnie górną granicą występowania lasu.

²¹ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poronin.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

- Kosodrzewina (piętro subalpejskie) – piętro to sięga od ok. 1 550 do 1 800 m n.p.m. Panują tutaj zwarte zarośla kosówki tworzące zespół *Pinetum mughi carpaticum*. Do pozostałych roślin należą m.in. jarzębina w odmianie o nagich liściach, brzoza karpacka, borówka brusznica, miłosna górską, tojad mocny, modrzyk górski, ostróżka tatrzańska oraz omieg górski.
- Piętro halne (piętro alpejskie) – piętro to sięga od ok. 1 800 do 2 300 m n.p.m. Jest to obszar występowania łąk wysokogórskich zwanych halami. Występują tu również niektóre krzewinki takie jak m.in. borówka, wrzos, jałowiec halny czy karłowate wierzby.

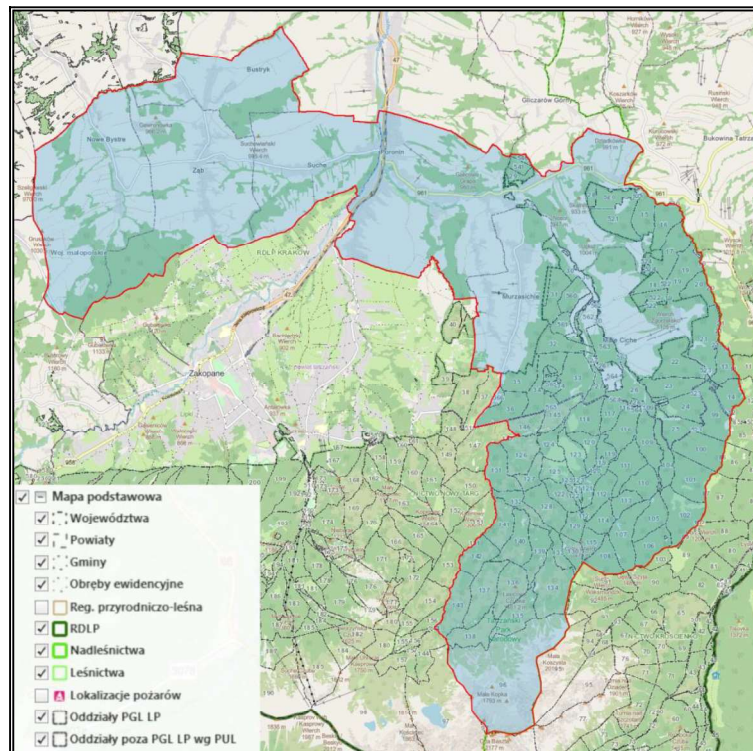
Z fauny stwierdzono występowanie 51 gatunków ssaków, wśród nich 7 gatunków ssaków owadożernych i 11 gatunków nietoperzy (m.in. nocek duży). Stosunkowo liczną grupę stanowią gryzonie – 18 gatunków (w tym m.in. wiewiórka, nornik śnieżny, darniówka tatrzańska czy świstak) oraz ssaki drapieżne (m.in. lis, wilk, ryś czy niedźwiedź brunatny). Z parzystokopytnych na uwagę zasługuje kozica. Z ptactwa stwierdzono 101 gatunków, w tym m.in. orzeł przedni, cietrzew, głuszec oraz puchacz. Płazy i gady występujące w tatrach to zarówno gatunki nizinne występujące na znacznych obszarach poza górami jak traszka zwyczajna, salamandra plamista, żaba trawna, ropucha szara, jaszczurka żyworodna, żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny, jak i gatunki charakterystyczne dla terenów górskich; traszka górską, traszka karpacka i kumak górski. Z fauny wodnej wyróżnić można pstrąga potokowego, pstrąga źródlanego, lipienia europejskiego, strzeblę potokową i głowacza przegopłetwego.²²

---

²² Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poronin.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 18. Mapa obszarów leśnych na terenie gminy Poronin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

3.2.9.2 Formy ochrony przyrody

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze gminy znajduje się:

- Tatrzański Park Narodowy,
- Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- obszar Natura 2000 Tatry (PLC120001.H i PLC120001.B),
- 1 pomnik przyrody.

Tatrzański Park Narodowy – park o powierzchni 21 181,12 ha, ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 października 1954 r. w sprawie utworzenia *Tatrzańskiego Parku Narodowego*. Obecnie obowiązującym aktem prawnym na jego obszarze jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2003 r. w sprawie *Tatrzańskiego Parku Narodowego* oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 lutego

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

2013 r. w sprawie nadania statutu *Tatrzańskiemu Parkowi Narodowemu z siedzibą w Zakopanem*, zmienione przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 grudnia 2013 r., rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 października 2015 r. i rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 marca 2019 r. Park otoczony jest otuliną o powierzchni 180,95 ha.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia z dnia 1 kwietnia 2003 r. w sprawie *Tatrzańskiego Parku Narodowego* na jego obszarze zabrania się:

- 1) polowania, wędkowania, rybołówstwa, chwytania dziko żyjących zwierząt, płoszenia ich i zabijania, zbierania poroży zwierzyny płowej, niszczenia nor i legowisk zwierzęcych oraz gniazd ptasich i wybierania z nich jaj,
- 2) niszczenia lub uszkodzenia drzew i innych roślin,
- 3) pozyskiwania drzew i innych roślin poza miejscami do tego wyznaczonymi,
- 4) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości, innego zanieczyszczania wód, gleby oraz powietrza,
- 5) dokonywania zmian przedmiotów ochrony i obszarów objętych ochroną,
- 6) używania, użytkowania, uszkodzenia oraz zanieczyszczania przedmiotów oraz obszarów objętych ochroną,
- 7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli służą one innym celom niż ochrona przyrody,
- 8) wydobywania skał i minerałów,
- 9) niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania,
- 10) palenia ognisk, wyrobów tytoniowych, używania źródeł światła o otwartym płomieniu poza miejscami wyznaczonymi,
- 11) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej, a także rolniczej, hodowlanej lub chowu zwierząt,
- 12) zbioru poza miejscami wyznaczonymi dziko rosnących roślin, grzybów oraz ich części,
- 13) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego, jazdy konnej wierzchem poza szlakami do tego wyznaczonymi,
- 14) wprowadzania psów bez smyczy i kagańca,
- 15) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych poza miejscami do tego wyznaczonymi,
- 16) ruchu pojazdów poza drogami do tego wyznaczonymi,
- 17) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, z wyjątkiem znaków drogowych i innych związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego, na przedmiotach lub obszarach objętych ochroną,
- 18) sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych poza miejscami do tego wyznaczonymi;

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

- 19) zakłócania ciszy,
- 20) używania łodzi motorowych, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania oraz żeglowania,
- 21) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- 22) biwakowania poza miejscami wyznaczonymi,
- 23) prowadzenia badań naukowych w parku narodowym bez zgody dyrektora parku,
- 24) wprowadzania gatunków roślin lub zwierząt poza ich naturalne miejsca występowania,
- 25) wprowadzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

Tatrzański Park Narodowy obejmuje całe polskie Tatry oraz niewielkie części Pogórza Bukowińskiego i Rowu Podtatrzańskiego. Jest to jedyny w Polsce obszar o charakterze wysokogórskim. Około 70 proc. powierzchni parku zajmują lasy i zarośla kosodrzewiny, a pozostałe 30 proc. to murawy wysokogórskie, skały i wody. Ochroną ścisłą objęte jest prawie 11,5 tys. ha powierzchni, w tym całe piętro hal i turni, piętro kosodrzewiny oraz częściowo również lasy regla górnego i dolnego. Ochrona ścisła polega na ochronie procesów zachodzących w środowisku naturalnym. Z unikatowych i wyjątkowych gatunków flory wymienić można szarotki, skalnice, goryczki oraz sasanki, natomiast z fauny kozice, świstaki, niedźwiedzie brunatne i norniki śnieżne.²³

Na jego obszarze obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego:

- Rezerwat Biosfery UNESCO „Man and the Biosphere” – Tatrzański Transgraniczny Rezerwat Biosfery,
- Obszar wodno-błotny wyznaczony na mocy Konwencji Ramsarskiej – Polodowcowe Stawy Tatrzańskiego Parku Narodowego o powierzchni 571 ha,
- Obszar wodno-błotny wyznaczony na mocy Konwencji Ramsarskiej – Torfowiska Tatrzańskiego Parku Narodowego o powierzchni 741 ha.

Na terenie Parku obowiązuje plan ochrony ustanowiony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 lipca 2021 r. (Dz.U. z 2021 r., poz. 1462).

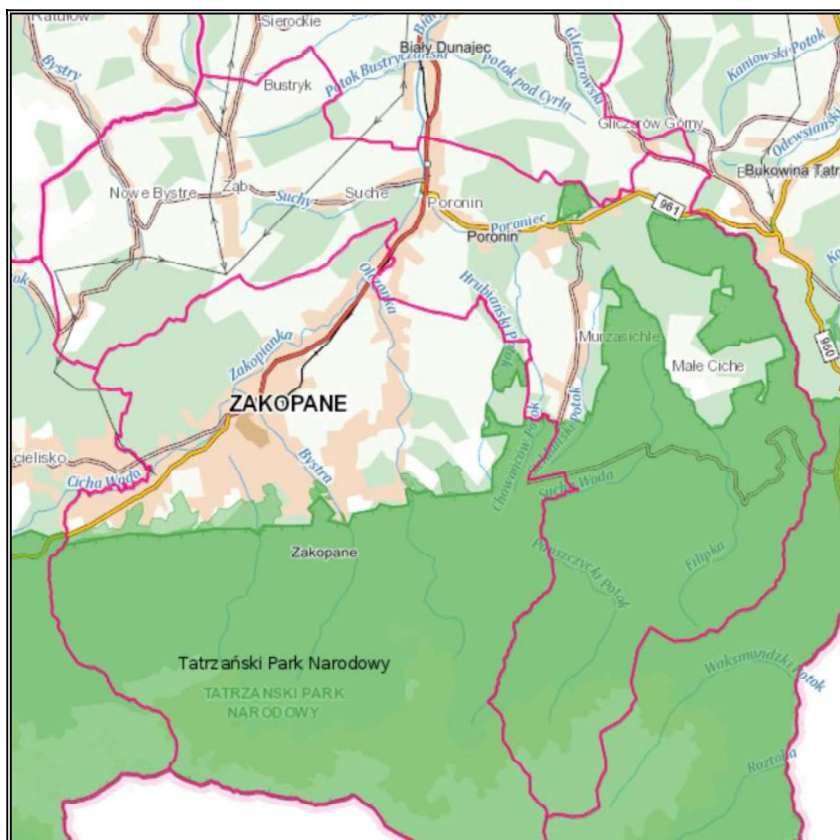
Realizacja założeń *POŚ dla gminy Poronin* odbywać się będzie zgodnie z ww. przepisami. Przestrzegane będą obowiązujące na tym obszarze zakazy oraz uwzględniane istniejące oraz potencjalne zagrożenia.

---

²³ <https://tpn.pl/>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 19. Położenie Tatrzańskiego Parku Narodowego na terenie gminy Poronin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu geoportal, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu – zajmuje powierzchnię 364 480,09 ha i powstał na mocy rozporządzenia nr 27 Wojewody Nowosądeckiego z dnia 1 października 1997 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Województwa Nowosądeckiego.

Funkcja ochronna wynika z wybitnej wartości obiektów przyrodniczych, dla których Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu jest bezpośrednią otuliną lub dodatkową strefą ochronną (przejściową), a ponadto większą część tego terenu stanowi obszar węzłów i korytarzy ekologicznych sieci ECONET-PL. Obszarowo przeważają zróżnicowane ekosystemy leśne. Wśród cennych ekosystemów naturalnych: kompleksy torfowisk wysokich w południowo-zachodniej części Kotliny Orawsko-Nowotarskiej (tzw. Torfowiska Orawskie) i ekosystem rzeki Białki z przełomem oraz izolowane skałki Pasa Skalic Nowotarskich i Spiskich.²⁴

²⁴ <https://crfop.gdos.gov.pl/>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

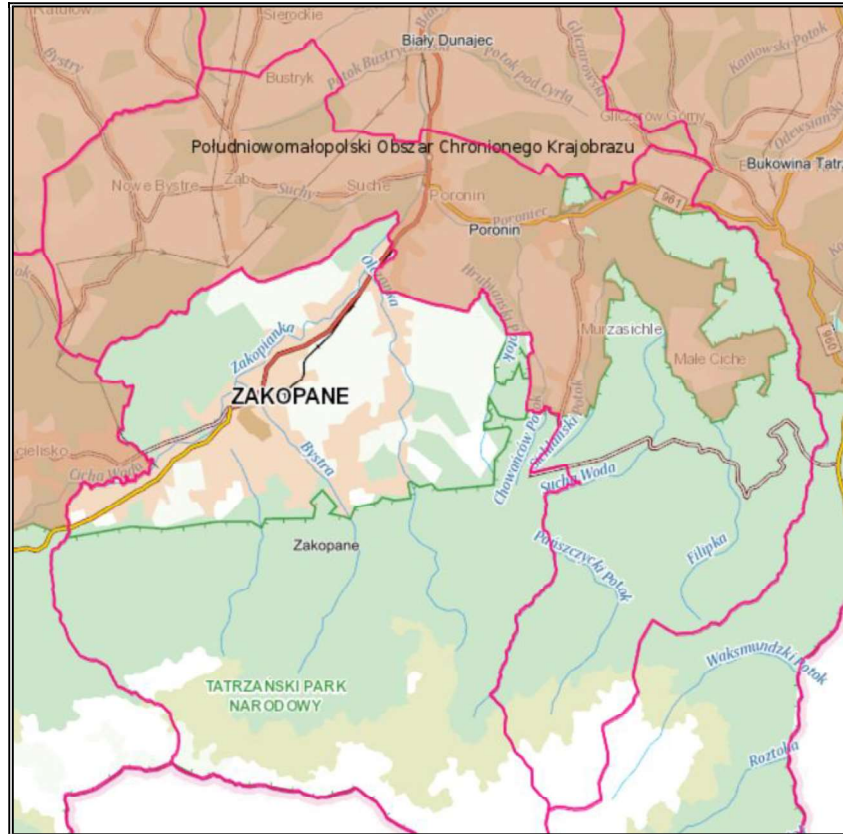
Obecnie obowiązującym aktem prawnym dla Obszaru jest uchwała nr XX/274/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie *Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu*, w której zakazuje się na tym obszarze:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów,
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w wyznaczonych strefach zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 2 do uchwały oraz w pasie szerokości 10 m od:
  - a) linii brzegów rzek wskazanych na mapie stanowiącej załącznik nr 4 do uchwały, w ich rzeczywistym przebiegu w terenie,
  - b) linii brzegów naturalnych zbiorników wodnych,
  - c) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r.– Prawo wodne:
    - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Realizacja założeń *POŚ dla gminy Poronin* odbywać się będzie zgodnie z ww. przepisami. Przestrzegane będą obowiązujące na tym obszarze zakazy.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 20. Położenie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Poronin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu geoportal, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Obszar Natura 2000 Tatry (PLC120001.H i PLC120001.B) – obszar o powierzchni 21 018,1 ha wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 jako obszar specjalnej ochrony ptaków (dyrektywa ptasia) oraz zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej (decyzja z dnia 25 stycznia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 271) (2008/218/WE)) jako specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa).

Obszar jest Ostoją ptasią o randze europejskiej E 72, która wchodzi w skład dwustronnego (polsko-słowackiego) Tatrzańskiego Rezerwatu Biosfery. Zlokalizowane są tu dwa obszary RAMSAR: „Polodowcowe stawy Tatrzańskiego Parku Narodowego” oraz „Torfowiska Tatrzańskiego Parku Narodowego”. Występuje tu co najmniej 18 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla do 90% krajowej populacji płochacza halnego

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

(PCK) i pomurnika (PCK), ok. 30% krajowej populacji drozda obrożnego, powyżej 5% krajowej populacji czeczotki (PCK), około 5%-10% populacji krajowej głuszca (PCK), cietrzewia (PCK) i dzięciola trójpalczastego (PCK) około 2%-5% populacji krajowej orła przedniego (PCK), 10%-20% populacji krajowej sokoła wędrownego (PCK) oraz ok. 1% populacji krajowej puchacza (PCK), sóweczki (PCK) i podróżniczka (PCK). Tatry, mimo że niewielkie, stanowią najwyższy i najcenniejszy masyw pomiędzy Alpami i Kaukazem, z charakterystycznym, alpejskim krajobrazem i typowym układem stref klimatyczno-roślinnych. Jest to obszar o wyjątkowym znaczeniu dla ochrony bioróżnorodności. Zidentyfikowano tu 32 typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 15 gatunków zwierząt i 7 gatunków roślin z Załącznika II tej dyrektywy (w tym 3 gatunki priorytetowe). Jedyne w Polsce ostoje kozicy i świstaka - reprezentujących izolowane populacje tatrzańskie. Najważniejsza w Polsce ostoja darniówki tatrzańskiej i ważna ostoja traszki karpackiej (oba gatunki są karpackimi endemitami). Jeden z kilku obszarów w Polsce występowania endemicznej dla Karpat sichrawy karpackiej. Zróżnicowana, bogata flora (ok. 1 100 gatunków roślin naczyniowych) obejmuje wiele gatunków zagrożonych i rzadkich w Polsce oraz objętych ochroną prawną. Wiele z nich ma w Tatrach swoje jedyne stanowiska na terenie Polski, m. in. Warzucha tatrzańska i sasanka słowacka oraz znajduje się tu 1 z 4 w Polsce, mocna populacja dzwonka piłkowanego (gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG). Tatry to także centrum endemizmu w tej części Europy. Stwierdzono tu występowanie 32 taksonów roślin naczyniowych, zaliczanych do endemitów karpackich, a także 4 endemiczne zespoły roślinne oraz 3 dalsze znane ponadto tylko z Niznich Tatr. Kilka innych, mimo że nieco szerzej rozprzestrzenionych, ma swoje centrum występowania w Tatrach.²⁵

Zgodnie z przepisami art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.) na obszarach Natura 2000 wprowadza się następujące zakazy: podejmowanie działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszaru Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

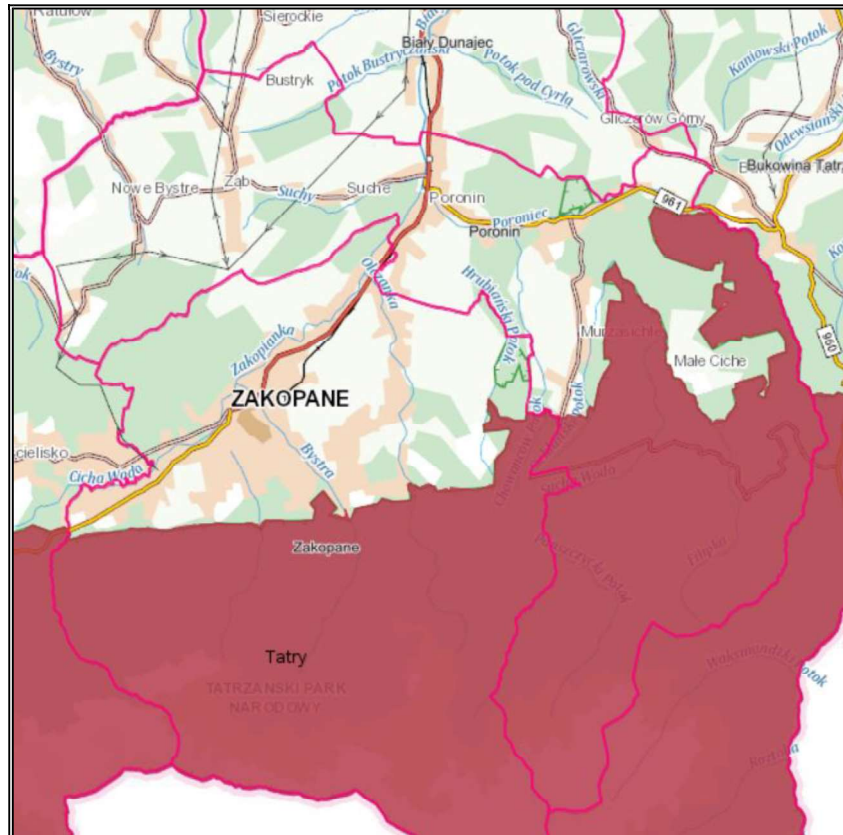
Realizacja założeń *POŚ dla gminy Poronin* odbywać się będzie zgodnie z ww. przepisami. Przestrzegane będą obowiązujące na tym obszarze zakazy.

---

²⁵ <https://crfop.gdos.gov.pl/>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 21. Położenie obszaru Natura 2000 Tatry na terenie gminy Poronin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu geoportal, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Pomnik przyrody

W stosunku do pomników przyrody obowiązują przepisy z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.). Realizacja założeń POŚ dla gminy Poronin odbywać się będzie zgodnie z ww. przepisami. Przestrzegane będą obowiązujące na tym obszarze zakazy.

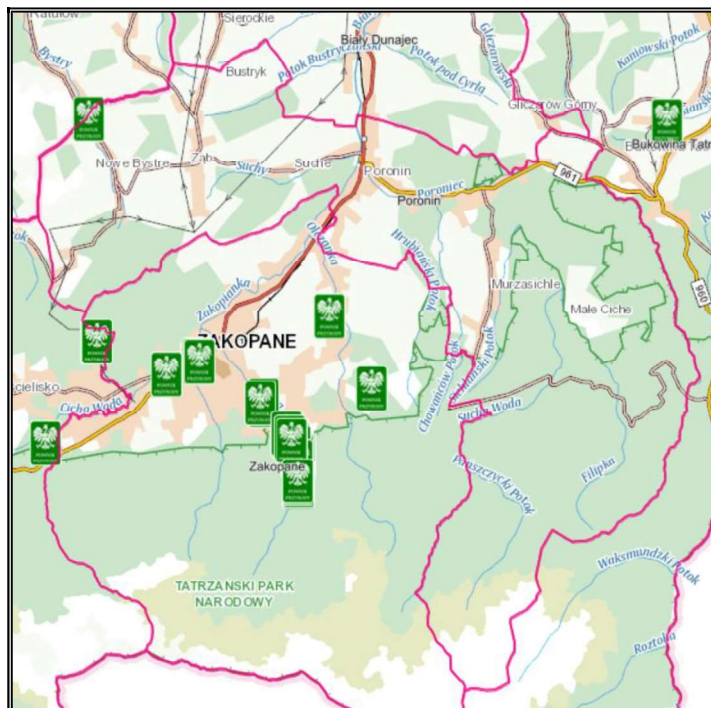
Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z danymi Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody na terenie gminy znajduje się 1 pomnik przyrody. Jest to drzewo gatunku Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*).

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Zlokalizowane jest ono w miejscowości Nowe Bystre, na terenie dz. nr 12945/1, ob. Nowe Bystre, bezpośrednio nad ciekim wodnym doprowadzającym wodę do tartaku. Pomnik ustanowiony został decyzją RL-op-8311/76/70 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 15 kwietnia 1970 roku.

Rysunek 22. Położenie pomnika przyrody na terenie gminy Poronin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu geoportal, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

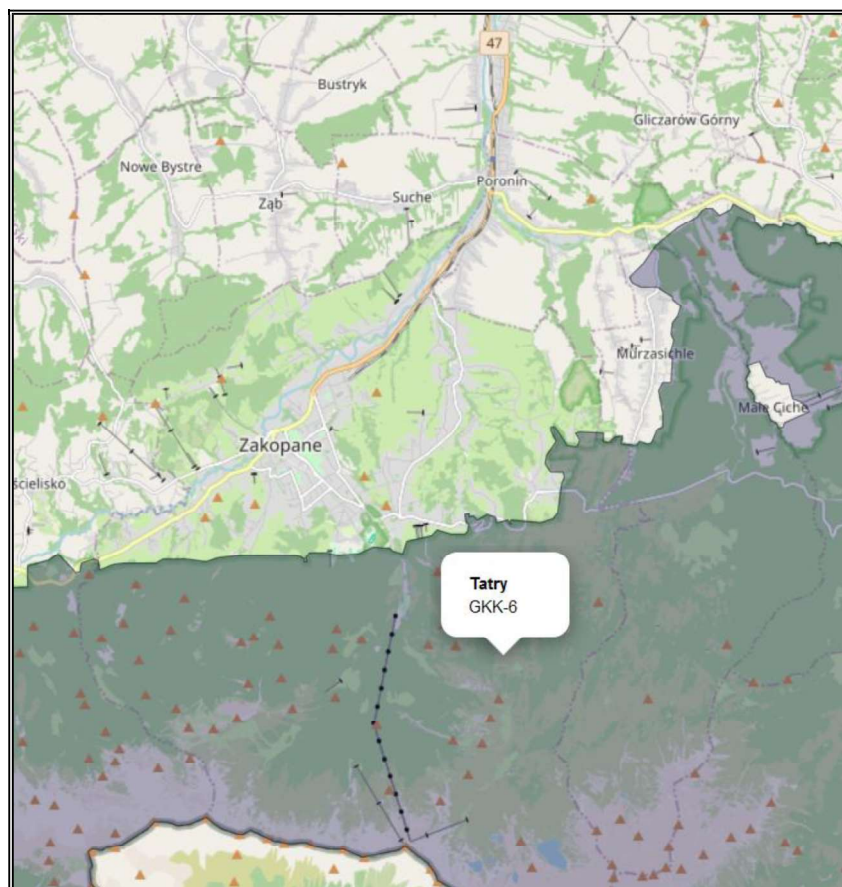
Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Przez południowy obszar gminy przebiega korytarz ekologiczny o randze krajowej Tatry (GKK-6).

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 23. Położenie korytarzy ekologicznych na terenie gminy Poronin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu geoportal, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 27. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — istniejące walory naturalne i krajobrazowe Tatr, — występowanie form ochrony przyrody, w tym Tatrzańskiego Parku Narodowego i obszaru Natura 2000 Tatry, — duża różnorodność krajobrazowa, ekosystemowa, siedliskowa i gatunkowa, — przebiegający przez obszar gminy korytarz ekologiczny o randze krajowej, — wysoka lesistość. 	<ul style="list-style-type: none"> — podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska, — presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, — zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — postępująca urbanizacja, — zmiany klimatyczne, — ekspansja gatunków obcych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (tytuł IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych sytuacji, prowadząca do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia, ludzi lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23). Definicja ta jest zbieżna z Dyrektywą Seveso II (96/82/WE) oraz Konwencją z 1992 r. w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych.

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Na terenie gminy Poronin działalność gospodarcza związana jest głównie z sektorem budowlanym i handlowym. Nie funkcjonują tu większe zakłady przemysłowe, które

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

stanowiłyby zagrożenie wystąpienia poważnej awarii w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.

Na terenie powiatu tatrzańskiego, w którego skład wchodzi gmina, również nie funkcjonują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR) ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR).

Zagrożenie dla mieszkańców i środowiska naturalnego gminy stanowić może także transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym i kolejowym. Występowanie w granicach administracyjnych gminy ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko jego potencjał rozwojowy, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na terenie gminy skupiony jest na drodze krajowej nr 12 i drodze wojewódzkiej nr 961.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

Na szczeblu samorządu gminnego organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego jest wójt, burmistrz bądź prezydent miasta. Do jego kompetencji należy w szczególności kierowanie wszelkimi działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy. W procesie zarządzania kryzysowego ważną rolę odgrywa gminny plan zarządzania kryzysowego, którego obowiązek posiadania wynika z art. 5 ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2022 poz. 261 ze zm.).

Na terenie gminy funkcjonują jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, które w celu ochrony ludności przez poważnymi awariami są regularnie dofinansowywane.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 28. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak zakładów ZDR i ZZR na terenie gminy, — brak działalności przemysłowej stanowiącej potencjalne zagrożenie, — funkcjonujące jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. 	<ul style="list-style-type: none"> — transport drogowy i kolejowy ładunków niebezpiecznych (ryzyko awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych).
Szanse	Zagrożenia

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

<ul style="list-style-type: none"> — edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — doposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie gminy, — rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach. 	<ul style="list-style-type: none"> — zdarzenia losowe w zakładach pracy, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia poważnej awarii,
---	---

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Zagadnienia horyzontalne

3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu.

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku.

Rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych do zmian klimatu są:²⁶

- zwiększenie ochrony gleb przed ekstremalnymi warunkami pogodowymi (m.in. susze, powódzie) i erozją oraz oszacowanie możliwości upraw roślin ciepłolubnych (m.in. kukurydza, sorgo) w celu zwiększenia ilości pozyskiwanych wysokowydajnych pasz dla zwierząt,

²⁶ <http://klimada.mos.gov.pl/>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

- zwiększenie intensywności działań w kształtowaniu sieci osadniczej, uwzględniając przy tym zwiększenie obszarów zieleni i wodnych w ich planach rozwoju, zapewnienie przewietrzania miast oraz poprawę jakości powietrza,
- zabezpieczenie w wodę dobrej jakości, zwłaszcza mniejszych rzek, w czasie dłuższych okresów susz i niedoborów wody poprzez przygotowanie odpowiednich planów, programów i działań.

Zbyt niska pojemność retencyjna naturalnych oraz sztucznych zbiorników wpływa na brak ich skuteczności oraz ogranicza ich funkcjonowanie w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Na takich obszarach istnieje zwiększone prawdopodobieństwo występowania podtopień i powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami, zalewających obszary. Wobec tego, w celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych wystąpieniem ulewnych deszczy, czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego należy zwiększać pojemność retencyjną zlewni, w tym m.in. poprzez budowanie zbiorników retencyjnych. Ponadto oprócz budowy zbiorników istotne jest w celu przeciwdziałania wyłęgania lokalnych podtopień zwiększenie ilości wody przetrzymywanej w korytach cieków i rowach melioracyjnych. Systematyczna konserwacja, modernizację oraz budowa nowych urządzeń, a następnie ich właściwa eksploatacja ma wpływ na ograniczenie ich wystąpienia. W związku z tym istotny jest dalszy rozwój infrastruktury wodno – melioracyjnej na obszarze gminy, który wpływa na łagodzenie zagrożeń naturalnych.

Jednym z istotnych aspektów jest lokalne zachowanie istniejących, zwłaszcza niewielkich obszarów wodno-błotnych lub ich odtworzenie poprzez działania małej retencji. Polega ona na gromadzeniu wody w niewielkich zbiornikach poprzez zatrzymywanie lub spowalnianie spływu wód, przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju krajobrazu naturalnego. Działania te mają na celu likwidację przyczyn i skutków pogorszenia naturalnych stosunków wodnych poprzez spowalnianie odpływu wody, minimalizację skutków suszy oraz przeciwdziałanie powodzi. Ponadto mała retencja wpływa na odtworzenie lub zachowanie istniejących obszarów wodno-błotnych m.in. poprzez wspieranie pro-środowiskowych metod retencionowania wody tj. zachowanie naturalnych zbiorników retencyjnych, renaturyzacja siedlisk podmokłych, czy integracja działań różnych podmiotów pozwalająca na uzyskanie efektu ekologicznego.²⁷

Do rozwiązań w zakresie adaptacji do zmian klimatu należy również kształtowanie odpowiedniej struktury użytkowania terenu. Ważne jest podejmowanie prac dotyczących renaturyzacji koryt cieków, zmierzających do przywrócenia ich naturalnych charakterystyk,

---

²⁷ <http://www.malaretencja.pl>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

(również poprzez roboty hydrotechniczne i prace utrzymaniowe), ograniczenie nadmiernego zagrożenia erozją, poprzez m.in. wsiewki poplonowe, międzyplony ścierniskowe, czy zwiększanie powierzchni zalesionych, wprowadzanie zadrzewień, w tym na terenach zniszczonych, niewykorzystanych rolniczo, czy gruntach rolnych o niskiej przydatności dla rolnictwa i podatnych na degradację.

Zjawisko suszy powoduje przesuszenie gleby, obniżenie poziomu wód oraz zmniejszenie przepływu wody w rzekach i rowach melioracyjnych. W okresie wegetacji roślin może spowodować duże straty w rolnictwie. Realizując postanowienia ustawy prawo wodne, tworzone są specjalne plany przeciwdziałania skutkom suszy. Plany zawierają przede wszystkim analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy, rozbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych, oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji oraz katalog działań służących ograniczeniu skutków suszy.

Zwiększenie możliwości zapobiegania ewentualnym zagrożeniom i reagowania na nie jest możliwe dzięki działalności straży pożarnej oraz odpowiedniego jej wyposażenia, umożliwiającego skuteczne prowadzenie akcji ratowniczych.

Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego coraz bardziej istotne jest przygotowanie gminy i jego infrastruktury na zmiany klimatu. Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację, adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie jego skutków.

3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.), problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska, oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenia, określonym w art. 86 Konstytucji RP.

Obecnie edukacja ekologiczna na terenie gminy prowadzona jest przede wszystkim w formalnym systemie kształcenia. W szkołach przeprowadzane są m.in.: konkursy

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

ekologiczne, pogadanki dot. ochrony środowiska, pogadanki dot. zbiórki i utylizacji odpadów czy zajęcia plenerowe. Ponadto dodatkowo zamieszczane są informacje na stronach internetowych w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są pojęciem, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 w byłej ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 poz. 1973 ze zm.). Wobec powyższego rozumiane jest jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie, jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Aktem prawnym definiującym pojęcie innego miejscowego zagrożenia jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 869 ze zm.), która definiuje je jako zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub usunięcie skutków lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnianie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz na rzecz ochrony ludności,
- prowadzenie działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

3.3.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 poz. 1070 ze zm.) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymany standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju, oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Gmina Poronin współpracuje z Inspekcją Ochrony Środowiska dotyczącą lokalnych miejsc występowania zanieczyszczeń wód czy gruntu. Przekazywane wyniki przeprowadzanych badań, ich analiza i wyniki ocen są dostępne na stronie internetowej WIOŚ w Krakowie. Informacje dotyczące stacji pomiarowych na terenie gminy znajdują się w Programie Państwowego Monitoringu Środowiska dla Województwa Małopolskiego. Przekazywane dane i przeprowadzone na terenie gminy badania, ich analiza, wyniki ocen, prognoza są dostępne na stronach internetowych WIOŚ w Krakowie i w siedzibie Inspektoratu. Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie małopolskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie małopolskim.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz przewidywanych zagrożeń środowiska przyrodniczego gminy Poronin, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji w ramach tzw. obszarach interwencji.

Cele operacyjne i działania ekologiczne zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej (harmonogramie rzeczowo-finansowym) zgodnie z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.).

Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie gminy. Ich realizacja nie powinna wpłynąć negatywnie na obszary chronione, w tym najbliższej usytuowane obszary Natura 2000. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji powstałej infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą głównie na terenach zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu. Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Tabela 29. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ²⁸	Wartość docelowa				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba wymienionych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin		Wg potrzeb	Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń	Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	Gmina Poronin	Wydłużenie inwestycji w czasie, brak środków finansowych;
		Liczba wymienionych lamp oświetlenia ulicznego [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin	0	800	Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy, wykorzystanie OZE)	Gmina Poronin	Wydłużenie inwestycji w czasie, brak środków finansowych;
		Liczba osób zatrudnionych na stanowisku ekodoradcy [osoba] Źródło: Urząd Gminy Poronin	0	1	Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Poronin	Niewystarczający zasięg, brak zainteresowania mieszkańców;
ZAGROŻENIA HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość naprawionych i zmodernizowanych dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Poronin		Wg potrzeb	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Poronin	Wydłużenie inwestycji w czasie, brak środków finansowych;
GOSPODAROWANIE WODAMI	RACJONALIZACJA KORZYSTANIA Z WÓD	Liczba sporządzonych dokumentów planistycznych, w których uwzględniono mapy ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego oraz tereny zagrożone podtopieniami [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin		Wg potrzeb	Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gmina Poronin	Zmiana uwarunkowań prawnych;
GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	PROWADZENIE RACJONALNEJ GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: GUS	90,5	>90,5 Wzrost wartości	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Budowa/ rozbudowa/ modernizacja kanalizacyjnej	Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o.	Wydłużenie inwestycji w czasie, brak środków finansowych;

²⁸ Oszacowanie szczegółowych wartości jest nie możliwe ze względu na wskazywanie rodzajów działań, które zaplanowano do realizacji w miarę dostępnych środków finansowych. Określone one będą dla poszczególnych projektów ze wskazanej grupy zadań przy ich realizacji.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ²⁸	Wartość docelowa				
		Długość sieci wodociągowej [km] Źródło: GUS	58,5	>58,5 Wzrost wartości	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Budowa/ rozbudowa/ modernizacja sieci wodociągowej	Zakład Gospodarki Komunalnej	Wydłużenie inwestycji w czasie, brak środków finansowych;
		Liczba przeprowadzonych kontroli nieruchomości [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin		Wg potrzeb	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Straż Gminna	Zmiana uwarunkowań prawnych;
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	BUDOWA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI ZGODNEGO Z WYMAGANIAMI KPGO	Ilość usuniętego azbestu z terenu nieruchomości położonych na terenie gminy Poronin [Mg] Źródło: Urząd Gminy Poronin	494 194	1 134 194	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Poronin	Zmiana uwarunkowań prawnych;
		Ilość zebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych [Mg] Źródło: Urząd Gminy Poronin		4 000	Racjonalna gospodarka odpadami	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Poronin	Wydłużenie inwestycji w czasie, brak środków finansowych;
		Liczba przebudowanych i wyposażonych PSZOK [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin	1	1	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Przebudowa i wyposażenie PSZOK	Gmina Poronin	Wydłużenie inwestycji w czasie, brak środków finansowych;
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE WALORÓW I ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	Powierzchnia terenów zieleni [ha] Źródło: Urząd Gminy Poronin	3,0	3,0	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Utrzymanie istniejących obszarów zieleni urządzonej na terenie gminy	Gmina Poronin	Wydłużenie inwestycji w czasie, brak środków finansowych;
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba zdarzeń mogących powodować poważną awarię [szt.] Źródło: WIOŚ w Krakowie	0	0	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Poronin	Wydłużenie inwestycji w czasie, brak środków finansowych;

Źródło: Opracowanie własne

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Tabela 30. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Razem	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	Gmina Poronin	W zależności od przyznanych środków w uchwale budżetowej									Budżet Gminy
	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy, wykorzystanie OZE)	Gmina Poronin	0,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00	Budżet Gminy
	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Poronin	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	40 000,00	Budżet Gminy; RPO Województwa Małopolskiego;
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Poronin	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	1 600 000,00	Budżet Gminy
GOSPODAROWANIE WODAMI	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gmina Poronin	Koszty administracyjne									Budżet Gminy
GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA	Budowa/ rozbudowa/ modernizacja kanalizacyjnej	Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o.	0,00	1 430 000,00	1 600 000,00	4 686 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 276 000,00	Budżet Podhalańskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o.; WFOŚiGW; NFOŚiGW;
	Budowa/ rozbudowa/ modernizacja sieci wodociągowej	Zakład Gospodarki Komunalnej	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	1 200 000,00	Budżet Zakładu Gospodarki Komunalnej

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Razem	
	Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Straż Gminna	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	800 000,00	Budżet Gminy
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Poronin	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	320 000,00	Budżet Gminy
	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Poronin	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	32 000 000,00	Budżet Gminy
	Przebudowa/ Wyposażenie PSZOK	Gmina Poronin	Koszty bieżące									Budżet Gminy
ZASOBY PRZYRODNICZE	Utrzymanie istniejących obszarów zieleni urządzonej na terenie gminy	Gmina Poronin	Koszty bieżące									Budżet Gminy
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Poronin	Koszty bieżące									Budżet Gminy

Źródło: Opracowanie własne

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Tabela 31. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalni	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG	-
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne	-
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-

Źródło: Opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

4.2 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnictwo oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji wójta należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych gminy (w ramach budżetu Gminy Poronin), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Gminy w ramach ich budżetów, ale także przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategie i programy realizowane na szczeblu gminnym, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

5. System realizacji programu ochrony środowiska

5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. Poza działaniami bezpośrednio realizowanymi przez Gminę Poronin, uwzględniono zadania jej jednostek organizacyjnych, ale także indywidualnych mieszkańców. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Gmina Poronin, Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o., Zakład Gospodarki Komunalnej i Straż Gminna),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współdział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Wójt Gminy Poronin.

5.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.), organ wykonawczy Gminy Poronin jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach Rady Gminy Poronin, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty Programu Ochrony Środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029* powinien zostać przygotowany za lata 2022-2023, następny za lata 2023-2024 itd.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzenie raportu co dwa lata, oceniającego postęp wdrażania programu ochrony środowiska, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji Programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 Wójt Gminy Poronin przedstawi efekty podjętych działań Radzie Gminy Poronin, a następnie prześle do informacji raport Zarządowi Powiatu Tatrzańskiemu.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 32. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Wskaźnik monitorowania celów
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ²⁹	Wartość docelowa	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba wymienionych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin		Wg potrzeb	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza.
		Liczba wymienionych lamp oświetlenia ulicznego [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin	0	800	Klasyfikacja strefy małopolskiej pod względem kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin.
		Liczba osób zatrudnionych na stanowisku ekodoradcy [osoba] Źródło: Urząd Gminy Poronin	0	1	
ZAGROŻENIA HALASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość naprawionych i zmodernizowanych dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Poronin		Wg potrzeb	Odsetek ludności narażonej na ponadnormatywny poziom dźwięku.

²⁹ Oszacowanie szczegółowych wartości jest nie możliwe ze względu na wskazywanie rodzajów działań, które zaplanowano do realizacji w miarę dostępnych środków finansowych. Określone one będą dla poszczególnych projektów ze wskazanej grupy zadań przy ich realizacji.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Wskaźnik monitorowania celów
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ²⁹	Wartość docelowa	
GOSPODAROWANIE WODAMI	RACJONALIZACJA KORZYSTANIA Z WÓD	Liczba sporządzonych dokumentów planistycznych, w których uwzględniono mapy ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego oraz tereny zagrożone podtopieniami [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin		Wg potrzeb	Liczba powodzi.
GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	PROWADZENIE RACJONALNEJ GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: GUS	90,5	>90,5 Wzrost wartości	Stopień wyposażenia mieszkańców w kanalizację sanitarną.
		Długość sieci wodociągowej [km] Źródło: GUS	58,5	>58,5 Wzrost wartości	
		Liczba przeprowadzonych kontroli nieruchomości [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin		Wg potrzeb	Stopień wyposażenia mieszkańców w wodociąg.
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	BUDOWA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI ZGODNEGO Z WYMAGANIAMI KPGO	Ilość usuniętego azbestu z terenu nieruchomości położonych na terenie gminy Poronin [Mg] Źródło: Urząd Gminy Poronin	494 194	1 134 194	Procent nieruchomości objęte systemem zbiórki odpadów komunalnych.
		Ilość zebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych [Mg] Źródło: Urząd Gminy Poronin		4 000	
		Liczba przebudowanych i wyposażonych PSZOK [szt.] Źródło: Urząd Gminy Poronin	1	1	
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE WALORÓW I ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	Powierzchnia terenów zieleni [ha] Źródło: Urząd Gminy Poronin	3,0	3,0	Odsetek powierzchni obszarów zieleni urządzonej w stosunku do całego obszaru gminy.
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba zdarzeń mogących powodować poważną awarię [szt.] Źródło: WIOŚ w Krakowie	0	0	Liczba osób narażonych na poważne awarie na terenie gminy.

Źródło: Opracowanie własne

6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W poniższej tabeli przedstawiono cele środowiskowe, kierunki działań i działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin spójne z celami, kierunkami działań czy działaniami w dokumentach strategicznych i programach na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Tabela 33. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. (M.P. z 2017 r. poz. 260) w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego; <p>Cel: Racjonalizacja korzystania z wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej; <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest; <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii;
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	W dniu 29.10.2013 r. Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu; <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	tzw.SPA2020.	wiejskich: — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu: — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu: — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu;	energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych;
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990; Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii; Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej;
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M.P. z 2019 r. poz. 794)	Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: — Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu; — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego; Cel: Racjonalizacja korzystania z wód: — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej; Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>gospodarki o obiegu zamkniętym;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania. 	<p>wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest; <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii;
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2030 r.; M.P. z 2010 r. nr 2 poz. 11)	<p>Kierunek – poprawa efektywności energetycznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną; — Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15; <p>Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; <p>Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii; <p>Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych; — Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej;

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach; Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko: — Cel główny – ograniczenie emisji CO ₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego; — Cel główny – ograniczenie emisji SO ₂ i NO _x oraz pyłów (w tym PM ₁₀ i PM _{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych; — Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych; — Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce; — Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.	
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych; Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej; Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji; Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej;
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 roku (M.P. 2019 poz. 1060)	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym; Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego;
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>zakresie gospodarki niskoemisyjnej;</p> <p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego; <p>Cel: Racjonalizacja korzystania z wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej; <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest; <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych;
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</p> <p>1.2. Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego;
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	(KPOP, 2015) (M.P. z 2015 r. poz. 905)	Cele szczegółowe: <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. 	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej;
Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. (M.P. z 2013 r. poz. 377)	Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa: Kierunek interwencji 4.1.4. Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.	Cel: Racjonalizacja korzystania z wód: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom;
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022	Uchwała nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (M.P. z 2016 r. poz. 784 oraz M.P. 2021 poz. 509)	Cele wskazanymi w dokumencie są między innymi: <ul style="list-style-type: none"> — ZPO (zapobieganie powstawaniu odpadów); — Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2020 r. nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.; — Dążenie do zmniejszania ilości składowanych odpadów; 	Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych; — Zapewnienie osiągnięcia odpowiedniego poziomu zbierania zużytego sprzętu oraz zużytych baterii i akumulatorów; — Osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów powstających z produktów, między innymi odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych; — Zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku. 	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele główne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	<p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — Budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	<p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co	Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Ścieków Komunalnych”	KPOŚK.	za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	— Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej;
Program wodno–środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	<p>Cele Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nie pogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. 	<p>Cel: Racjonalizacja korzystania z wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej;
Strategia rozwoju województwa „Małopolska 2030”	Uchwała nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 17 grudnia 2020 r	<p>Cel szczegółowy: Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej;</p> <p>Główne kierunki polityki rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ograniczanie zmian klimatycznych; — Gospodarowanie wodą; — Bioróżnorodność i krajobraz; — Edukacja ekologiczna. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego; <p>Cel: Racjonalizacja korzystania z wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej; <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z</p>

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			wymaganiami KPGO: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest; Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii;
Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego	Uchwała nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.	Dokument określa cele i kierunki rozwoju regionu, wskazuje szczegółowe zasady organizacji przestrzennej województwa oraz formułuje kierunki polityki przestrzennej. Stanowi element systemu planowania przestrzennego. W Planie zagospodarowania przestrzennego określone zostały działania w zakresie kształtowania systemu ochrony przyrody na obszarze województwa Małopolskiego.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego; Cel: Racjonalizacja korzystania z wód: — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej; Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest; Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii;
Program Strategiczny Ochrona Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030	Uchwała nr XLVIII/684/21 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 grudnia 2021 r.	<p>Cel główny: Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Małopolskim realizowana poprzez priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> — poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem oraz zapewnienie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, — ochrona zasobów wodnych, — rozwijanie systemu gospodarki odpadami, — przeciwdziałania występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych, — regionalna polityka energetyczna, — ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego, — wsparcie systemów zarządzania bezpieczeństwem publicznym, — edukacja ekologiczna, kształtowanie i promocja postaw w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego oraz usprawnianie mechanizmów administracyjno-prawnych i ekonomicznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego; <p>Cel: Racjonalizacja korzystania z wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej; <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest; <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii;
Program ochrony powietrza dla	Uchwała nr XXV/373/20 Sejmiku	Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego ma na	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
województwa małopolskiego	Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r.	celu osiągnięcie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu, wyznaczonych w przepisach polskich i unijnych, w możliwie najkrótszym terminie. Program wyznacza najefektywniejsze działania, aby osiągnąć poziom dopuszczalnego pyłu PM10 oraz PM2.5 w powietrzu nie później niż do roku 2023 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu i dopuszczalny dwutlenku azotu nie później niż do roku 2026	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej;
Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2016 -2022	Uchwała nr XXXIV/509/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 marca 2017 r.	<p>Celem nadrzędnym jest rozwijanie na terenie województwa małopolskiego systemu gospodarki odpadami opartego na zapobieganiu powstawania odpadów, przygotowywaniu ich do ponownego użytku, recyklingu oraz innych metodach odzysku i unieszkodliwiania.</p> <p>Wybrane cele w gospodarce odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji):</p> <ul style="list-style-type: none"> — zmniejszenie ilości powstających odpadów, — zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, — doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, — zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie — zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., — zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych, — zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia, — zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych, — utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi, — monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania 	<p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		(frakcja 19 12 12), — zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 201.	
Uchwała antysmogowa województwa małopolskiego	Uchwała nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r.	Niniejsza uchwała wprowadza następujące zakazy: — od 1 lipca 2017 r. zakaz spalania: — węgla kamiennego lub brunatnego o udziale ziarna 0-3mm powyżej 15%, — biomasy o wilgotności powyżej 20%, — od 1 lipca 2017 r. zakaz montowania w nowych budynkach ogrzewania niezgodnego z uchwałą, — od 1 stycznia 2023 r. zakaz użytkowania kotłów i pieców niespełniających wymogów emisyjnych 3. klasy normy PN-EN 303-5:2012 oraz pieców i kominków niespełniających kryteriów emisji ekoprojektu lub kryterium sprawności min. 80%. — od 1 stycznia 2027 r. zakaz użytkowania kotłów i pieców niespełniających wymogów emisyjnych 5. klasy normy PN-EN 303-5:2012.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej;
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tatrzańskiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025	Uchwała nr XXX/235/18 Rady Powiatu Tatrzańskiego z dnia 28 marca 2018 r.	— Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza: — Cel: Poprawa jakości powietrza; — Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem: — Cel: Poprawa stanu klimatu akustycznego na terenie powiatu; — Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne: — Cel: Zapewnienie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych; — Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami. Gospodarka wodno-ściekowa: — Cel: Ochrona zasobów wodnych; — Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego; — Obszar interwencji: Zasoby geologiczne: — Cel: Ochrona zasobów kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego; Cel: Racjonalizacja korzystania z wód: — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej;

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Obszar interwencji: Gleby: <ul style="list-style-type: none"> – Cel: Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych; – Cel: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na powierzchnię ziemi; — Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: <ul style="list-style-type: none"> – Cel: Rozwijanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów oraz stworzenie niezbędnej infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling i ponowne użycie; — Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze: <ul style="list-style-type: none"> – Cel: Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego; – Cel: Polepszenie wiedzy o stanie środowiska przyrodniczego regionu w celu wzmocnienia jego ochrony; – Cel: Zrównoważona gospodarka leśna; — Obszar interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami: <ul style="list-style-type: none"> – Cel: Zapobieganie wystąpieniu awarii oraz eliminacja i minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia; — Działalność edukacyjna: <ul style="list-style-type: none"> – Cel: Edukacja ekologiczna, kształtowanie i promocja postaw w zakresie ochrony środowiska. 	<p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest; <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii;
Strategia Rozwoju Gminy Poronin na lata 2016-2025	Uchwała nr XVI/82/2015 Rady Gminy Poronin z dnia 23 grudnia 2015 r.	<p>Cel strategiczny 1. Wzmacnianie marki turystycznej gminy Poronin dzięki wykorzystaniu potencjału lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 1.3. Ochrona i zrównoważone zarządzanie dziedzictwem przyrodniczym 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Racjonalizacja korzystania z wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej;

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii;
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Poronin na lata 2016-2023	Uchwała nr XXIX/162/2017 Rady Gminy Poronin z dnia 1 lutego 2017 r.	Cel główny: Zwiększenie włączenia społecznego i aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poprawa jakości ich życia, poprzez rozwój lokalnej przedsiębiorczości oparty o posiadane zasoby i dziedzictwo, oraz tworzenie przestrzeni i oferty integrującej i włączającej mieszkańców z poszanowaniem środowiska naturalnego. <ul style="list-style-type: none"> — Cel 3. Sprzyjanie mobilności mieszkańców i zapewnienie zdrowego środowiska 	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego; Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej; Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych;
Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poronin wraz ze szczegółową inwentaryzacją	Uchwała nr V/25/2015 Rady Gminy Poronin z dnia 11 lutego 2015 r.	Dokument szczegółowo definiuje problem azbestu na terenie gminy, przybliża jego zagrożenia oraz podaje propozycje jego rozwiązania. Nadrzędnym celem jest usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Poronin do roku 2032.	Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Poronin	Uchwała nr XLVIII/287/2018 Rady Gminy Poronin z dnia 26 września 2018 r.	Kierunki dotyczące rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, w szczególności z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>zakresie gospodarki niskoemisyjnej;</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego; <p>Cel: Racjonalizacja korzystania z wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie podtopieniom i powodziom; <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej; <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest; <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii;

Źródło: Opracowanie własne

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie gminnego Programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.). Niniejszy Program zgodny jest z powyższą ustawą oraz innymi dokumentami na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym, w których poruszana jest szeroko rozumiana problematyka ochrony środowiska.

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem strategicznym, odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania środowiskowe, niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie gminy oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju.

Gmina Poronin jest gminą wiejską, położoną w południowej części województwa małopolskiego, w powiecie tatrzańskim, u podnóża Tatr, w odległości ok. 90 km na południe od Krakowa.

Stan zaopatrzenia gminy w infrastrukturę kanalizacyjną i wodociągową jest niewystarczający. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest około 54,1% mieszkańców gminy. Pozostali korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych. Natomiast do sieci wodociągowej podłączonych jest około 70,0% mieszkańców. Sieć dróg jest dobrze rozwinięta, dzięki czemu mieszkańcy, jak i turyści mogą korzystać z dogodnych połączeń komunikacyjnych. Podstawę sieci komunikacyjnej stanowi droga krajowa nr 12 i droga wojewódzka nr 961. Gmina, z racji swojego położenia posiada duży potencjał turystyczny. Na terenie gminy funkcjonuje sieć gazownicza oraz sieć ciepłownicza. Pozostałe budynki niepodłączone do powyższych sieci ogrzewane są z indywidualnych kotłowni zasilanych głównie paliwami stałymi. Cały obszar gminy jest zelektryfikowany.

Na obszarze gminy znajduje się:

- Tatrzański Park Narodowy,
- Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- obszar Natura 2000 Tatry (PLC120001.H i PLC120001.B),
- 1 pomnik przyrody.

Stan powietrza atmosferycznego, stan wód powierzchniowych i podziemnych, poziom hałasu oraz poziom PEM poddawane są regularnym badaniom.

W ocenie jakości powietrza za rok 2021 na terenie gminy Poronin, wystąpiły przekroczenia poziomów normatywnych następujących substancji: poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, poziomu dopuszczalnego dla pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

poziomu celu długoterminowego ozonu. Przekroczenia poziomów normatywnych dla pozostałych substancji na wskazanym obszarze nie stwierdzono.

Ostatnie badania poziomu hałasu komunikacyjnego na obszarze gminy zostały wykonane w roku 2019 (hałas kolejowy) i 2014 (hałas drogowy). Pomiar hałasu drogowego wykazał przekroczenie dopuszczalnych wartości o 0,7 dB, natomiast pomiar hałasu kolejowego wykazał przekroczenie dopuszczalnych wartości o 1,2 dB. Dodatkowo dla odcinka drogi krajowej nr 47 na terenie gminy Poronin sporządzona została mapa akustyczna. Wykazała ona przekroczenie w niektórych miejscach wartości dopuszczalnego hałasu rzędu 10-20 przy samej drodze oraz rzędu 0-10 dB w odległości do ok. 50 m od jezdni.

Ostatnie pomiary poziomu pól elektromagnetycznych na terenie gminy Poronin wykonane zostały w roku 2021. Zmierzone wartości nie przekraczały dopuszczalnych wartości.

Na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2014-2019, stan wód jcwp Biały Dunajec (Zakopianka) od Potoku Olczyskiego, z Potokiem Olczyskim do Porońca, z Porońcem, w obszarze której znajduje się teren gminy, określony został jako zły.

Według Map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, dostępnych na stronie internetowej Informatycznego Systemu Osłony Kraju, na terenie gminy Poronin występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią od rzek. Obszarami szczególnego zagrożenia powodziowego na terenie gminy są obszary i tereny zalewowe wzdłuż Białego Dunajca i Porońca. Najbardziej zagrożonym terenem są obszary zamieszkałe i zurbanizowane, które bezpośrednio sąsiadują z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Kompleksowa ocena stanu (chemicznego i ilościowego) jednolitych części wód podziemnych, wykazała stan ogólny dobry jednolitych części wód podziemnych nr 165 i 172

Na terenie gminy Poronin nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, w związku z czym gmina nie jest objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno – ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważanymi awariami.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów z realizacji planowanych działań. Organ wykonawczy Gminy Poronin odpowiedzialny będzie za sporządzenie i przedstawienie Radzie Gminy Poronin raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu w zakresie wykonania przedsięwzięć zdefiniowanych w przedmiotowym Programie.

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Położenie gminy Poronin wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski.....	10
Tabela 2. Infrastruktura gazowa na terenie gminy Poronin w latach 2017-2020	12
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	16
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	16
Tabela 5. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	25
Tabela 6. Wartości poziomów dobowych hałasu drogowego w Poroninie w 2014 roku.....	26
Tabela 7. Wartości poziomów dobowych hałasu kolejowego w Poroninie w 2019 roku	26
Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	28
Tabela 9. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie gminy Poronin w roku 2021	29
Tabela 10. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	30
Tabela 11. Charakterystyka jcwpc Biały Dunajec (Zakopianka) od Potoku Olczyskiego, z Potokiem Olczyskim do Porońca, z Porońcem (PLRW200012141289)	32
Tabela 12. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Poronin	33
Tabela 13. Ocena stanu JCWPd nr 165 i 172 w 2019 r.	36
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami.....	38
Tabela 15. Infrastruktura wodociągowa gminy Poronin w latach 2017-2021.....	39
Tabela 16. Infrastruktura kanalizacyjna gminy Poronin w latach 2017-2021	42
Tabela 17. Średnie roczne wartości wskaźników w ściekach dopływających i odpływających z oczyszczalni ścieków w Nowym Targu w roku 2021	43
Tabela 18. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	43
Tabela 19. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Poronin	45
Tabela 20. Charakterystyka obszarów górniczych na terenie gminy Poronin	46
Tabela 21. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	48
Tabela 22. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby.....	49
Tabela 23. Ilość odpadów odebranych z terenu gminy Poronin w roku 2020 i 2021	50
Tabela 24. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Poronin w [kg] – dane z bazy azbestowej (stan na wrzesień 2022 r.).....	51
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	52
Tabela 26. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Poronin	52
Tabela 27. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	65
Tabela 28. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	66
Tabela 29. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029	73
Tabela 30. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	75
Tabela 31. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.....	77
Tabela 32. Propozycje wskaźników monitorowania celów.....	80
Tabela 33. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	82
Rysunek 1. Położenie gminy Poronin na tle województwa małopolskiego i powiatu tatrzańskiego	9
Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Poronin.....	10
Rysunek 3. Sieć dróg na terenie gminy Poronin	11
Rysunek 4. Położenie gminy Poronin na tle dzielnic rolniczo-klimatycznych Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn	14
Rysunek 5. Położenie gminy Poronin na mapie energii wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu.....	21
Rysunek 6. Położenie gminy Poronin na mapie okręgów geotermalnych w Polsce	23
Rysunek 7. Położenie gminy Poronin na mapie rozkładu temperatury na głębokości 2000 m p.p.t.	23
Rysunek 8. Położenie gminy Poronin na mapie usłonecznienia na terenie Polski	24
Rysunek 9. Mapa terenów zagrożonych hałasem na obszarze gminy dla wskaźnika L _{DWN}	27
Rysunek 10. Mapa terenów zagrożonych hałasem na obszarze gminy dla wskaźnika L _N	28
Rysunek 11. Mapa hydrograficzna gminy Poronin.....	31
Rysunek 12. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Poronin.....	34

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poronin
na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029**

Rysunek 13. Położenie gminy Poronin na tle JCWPd nr 165 i 172	35
Rysunek 14. Położenie gminy na tle GZWP Zbiornik Zakopane nr 441	37
Rysunek 15. Mapa utworów przypowierzchniowych gminy Poronin.....	45
Rysunek 16. Złoża, obszary i tereny górnicze na terenie gminy Poronin	46
Rysunek 17. Obszary występowania osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy Poronin.....	47
Rysunek 18. Mapa obszarów leśnych na terenie gminy Poronin.....	55
Rysunek 19. Położenie Tatrzańskiego Parku Narodowego na terenie gminy Poronin.....	58
Rysunek 20. Położenie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Poronin	60
Rysunek 21. Położenie obszaru Natura 2000 Tatry na terenie gminy Poronin	62
Rysunek 22. Położenie pomnika przyrody na terenie gminy Poronin	63
Rysunek 23. Położenie korytarzy ekologicznych na terenie gminy Poronin	64